

Barnetråkk

DOK-data til bruk i alle planprosesser

Sundvolden, 09.04.2024

Kathrin Bögelsack – Kartverket
Ole Edvard Grov - UiB

D
O
G
A

Design
og arkitektur
Norge

Kartverket

UNIVERSITETET I BERGEN
Skolelaboratoriet i realfag

Fortell om stedet der du bor. Dra og slipp klistremerkene inn på kartet.

Du kan skrive kommentarer til hvert klistremerke.

Positive

Negative

Aktiviteter

Misliker

Vil endre

Merk

Støy

Søppel

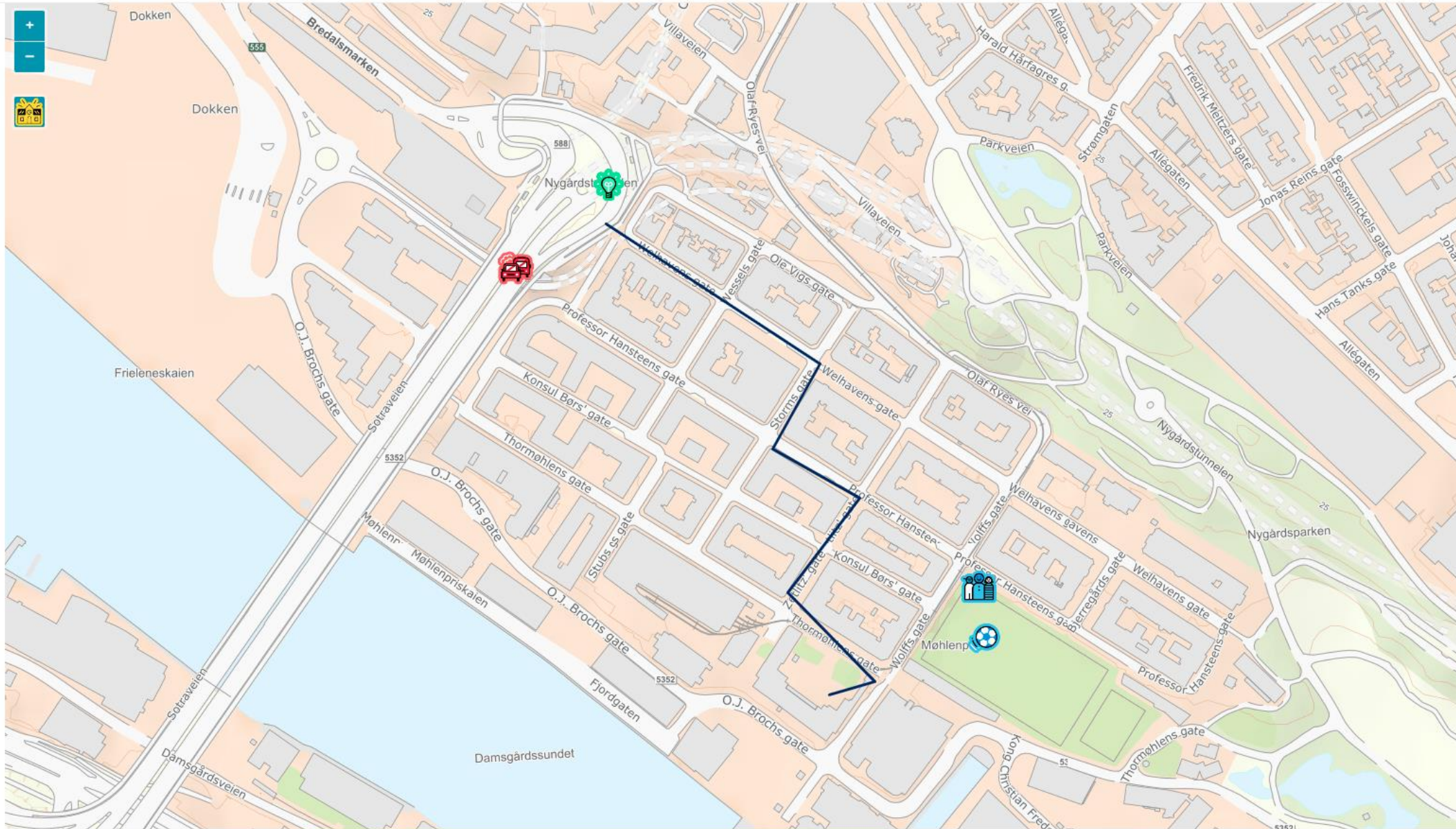
Trafikk

Utrygg

← Forrige steg

→ Ferdig!

Barnas stedsbruk og -tilbakemeldinger?

Steder jeg liker

Liker

Ønske

Fin bygning

Fin park

Fin skog

Fint sted

Fin utsikt

Aktiviteter

Lekeplass

Møteplass

Ballspill

Sykling

Svømming

Skateboard

Ski

Aking

Skøyter

Steder jeg misliker

Misliker

Vil endre

Mørkt

Støy

Søppel

Trafikk

Utrygg

Transport

Gå

Sykkel

Sparkesykkel

Buss

Bil

El-sparkesykkel

Bane / tog

Båt / ferje

Roller i Barnetråkk

Elev

Gjennomfører kartlegging

Skal gi tilbakemelding helt alene, uten innflytelse fra voksne

Lærer

Opplæring i demokrati og medborgerskap

Ta kontakt med UiB og organiserer Barnetråkk i skolen

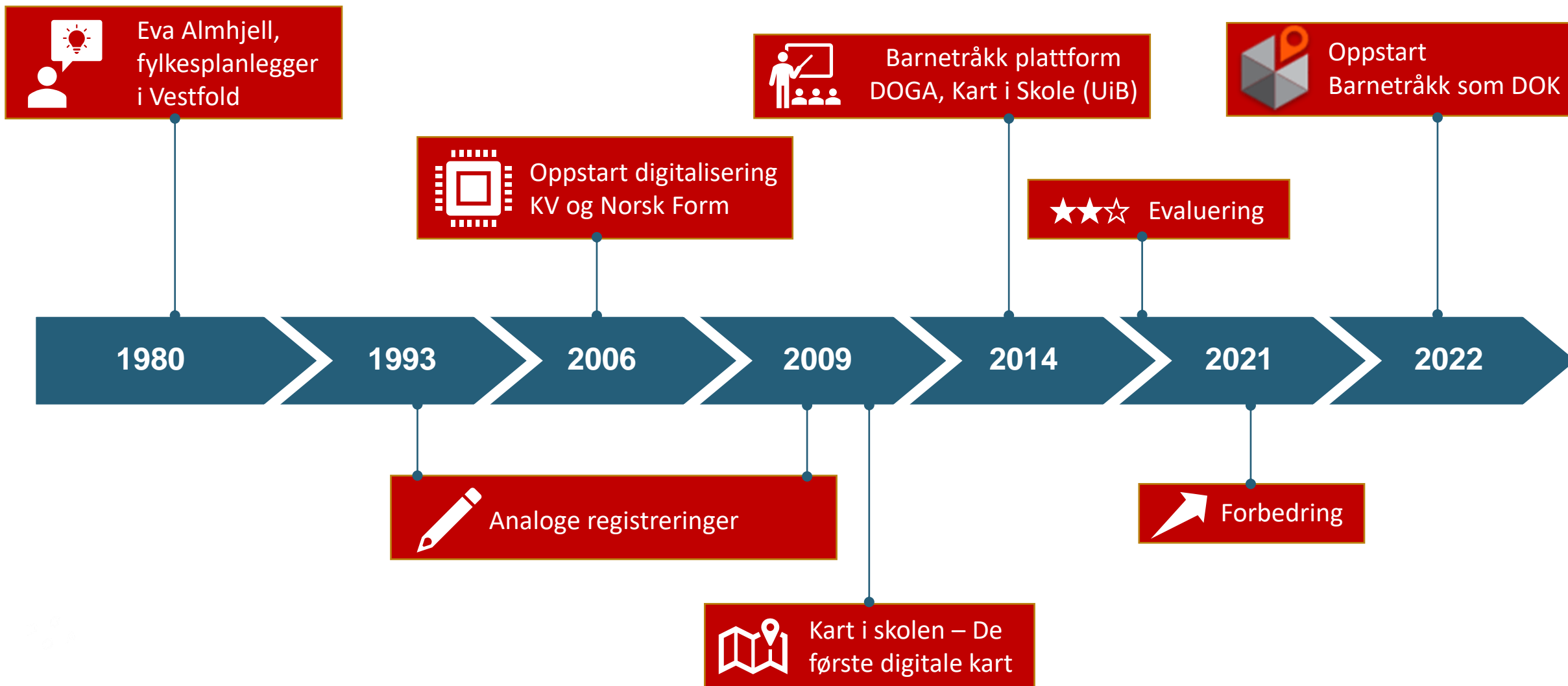
Planlegger

Bruker av data

Kan initiere Barnetråkk i samarbeidet med skolen, f.eks. i sammenheng med områderegulering

Barnetråkk - en kort historie

Forankring av Barnetråkk

- **BARNAS TRANSPORTPLAN** i Nasjonal Transportplan, kap 9.4: «*Barn og unges interesser for bærekraftig utvikling kan identifiseres gjennom medvirkning, for eksempel barnetråkk-kartleggingen*»
- Barn- og unges særskilte plass i **Plan- og bygningsloven (§ 1-1 , § 5-1)** : *fastsette hensyn til barn og unges oppvekstvilkår i planlegging, definere kommunens ansvar for å sikre aktiv medvirkning av barn og unge*
- **Rikspolitiske retningslinjer** for å styrke barn og unges interesser i planleggingen: Synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven og gi kommunene kunnskapsgrunnlag
- Økt fokus på medborgerskap, demokrati og tillitsbygging
- Bærekraftsmålene

ført til fornyet interesse for Barnetråkk

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Veileder

Barn og unge i plan og byggesak

Hvordan sikre og skape gode oppvekstvilkår for barn og unge gjennom planlegging og byggesaksbehandling

Verdi av Barnetråkk data

VERDI FOR BARN

egne vurderinger av sine nærområder kan være til nytte for selv og andre

VERDI FOR LÆRERE/SKOLE

finne ut hvordan barn bruker og opplever sitt lokalmiljø

skape bedre omgivelser for barn og unge bidra til bedre nærmiljø

VERDI FOR UTBYGGERE/PLANLEGGERE

VERDI FOR FORSKNINGS- OG UTDANNINGSMILJØ

forskning og kunnskapsutvikling om barn- og unge og oppfølgingen fra samfunnet

Statistikk og analyse

VERDI FOR ADMINISTRASJON

fysiske og ikke fysiske tiltak for forbedringer på tvers av sektorer

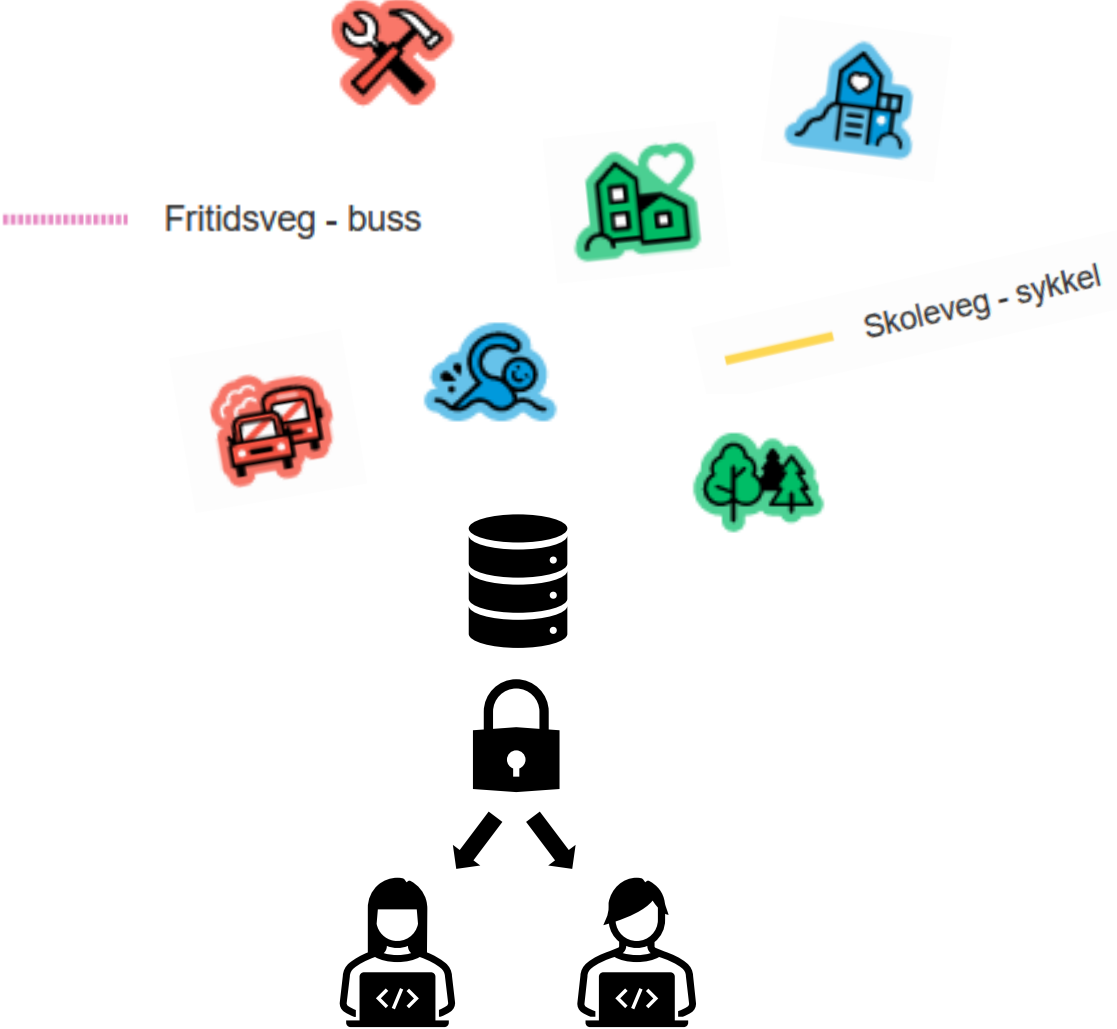
VERDI FOR KOMMUNEN

kommunal saksbehandling etter plan- og bygningsloven, Trafikksikkerhetstiltak

Fullstendig datasett (tilgangsbegrenset)

Egenskaper ved fullstendig datasett

Inneholder alle data

Kommunevis tilgang

Egenskaper kan indirekte identifisere elever

Krever godkjenning fra lærere

Videre bruk krever etterarbeid i kommune

Eksempel på persondata i geodata

Markering av et sted

"Her bor jeg"

Markering av et sted og beskrivelse av tid

"Her spiller jeg fotball hver onsdag"

Tegnet vei inn til et privat hus

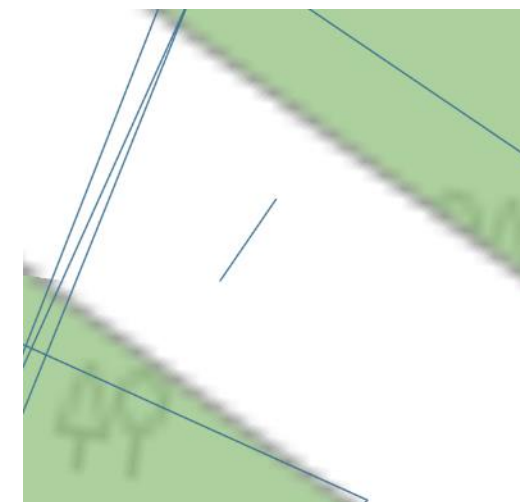
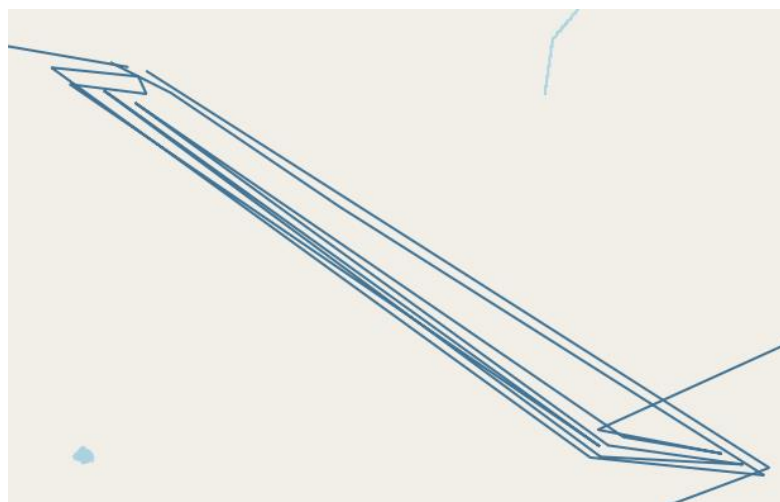
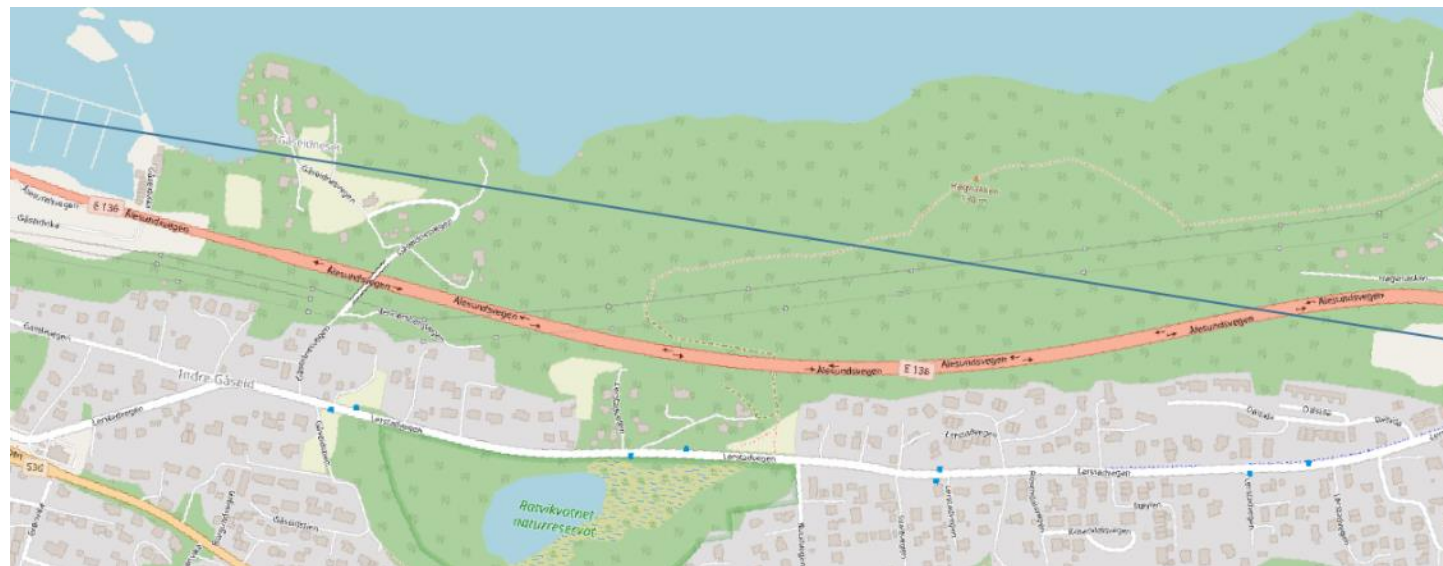
"Dette er skoleveien min."

Eksempel geodata fra barn

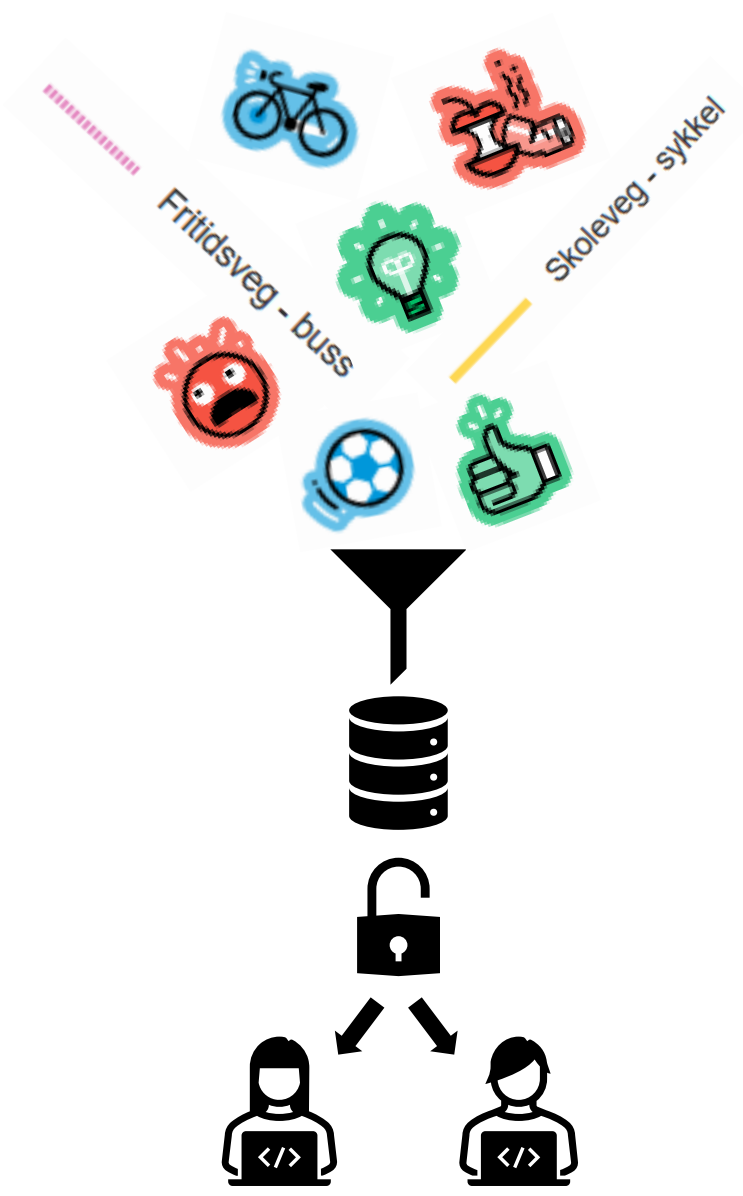
Spesielle former

Lange rette linjer, tilbake og fram, korte linjestykker etc.

Introduksjon til aggregert datasett

Generelle krav til aggregering

Kunne formidle data åpnet

Ta vare på elevenes personvern

Ikke identifisere elever
Ikke identifisere tredjeparter

Forkaste minst mulig data

Fremheve informasjon som er viktig

Enkelt og forståelig produkt for flere brukergrupper

Tekniske krav til aggregering

Behandling av data skal gjøres nærmest mulig originaldata

Raskt prossering og lite serverkapasitet -> raskt dataflyt til brukere

Metoden skal ikke kreve bearbeiding på desktop

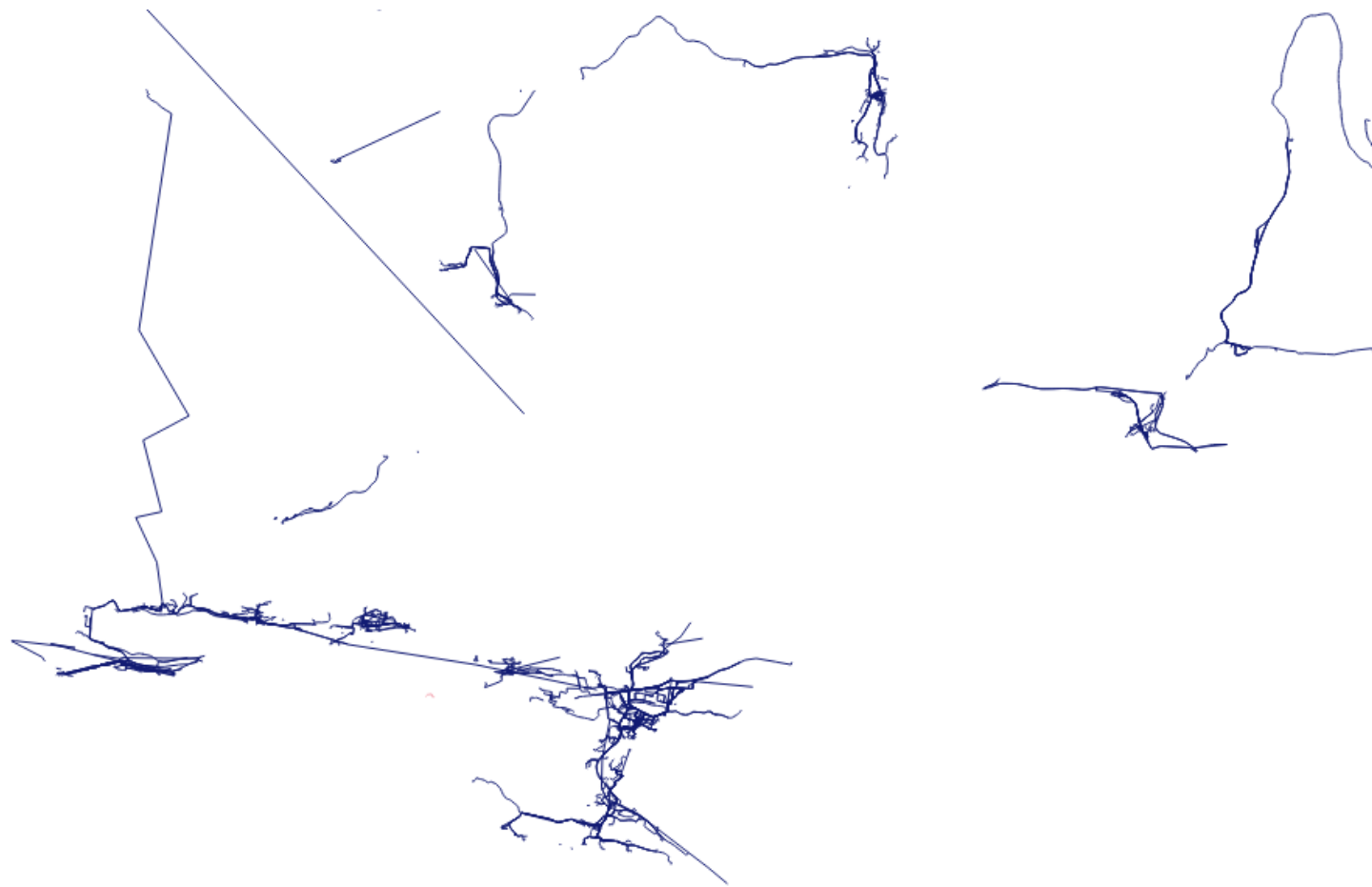

Mulighet for kontinuerlig oppdatering etterhvert som nye data kommer inn

En metode som egner seg for bruk med ulike filter i datasettet

Utgangspunkt - linjer og punkter

Datavasking

+

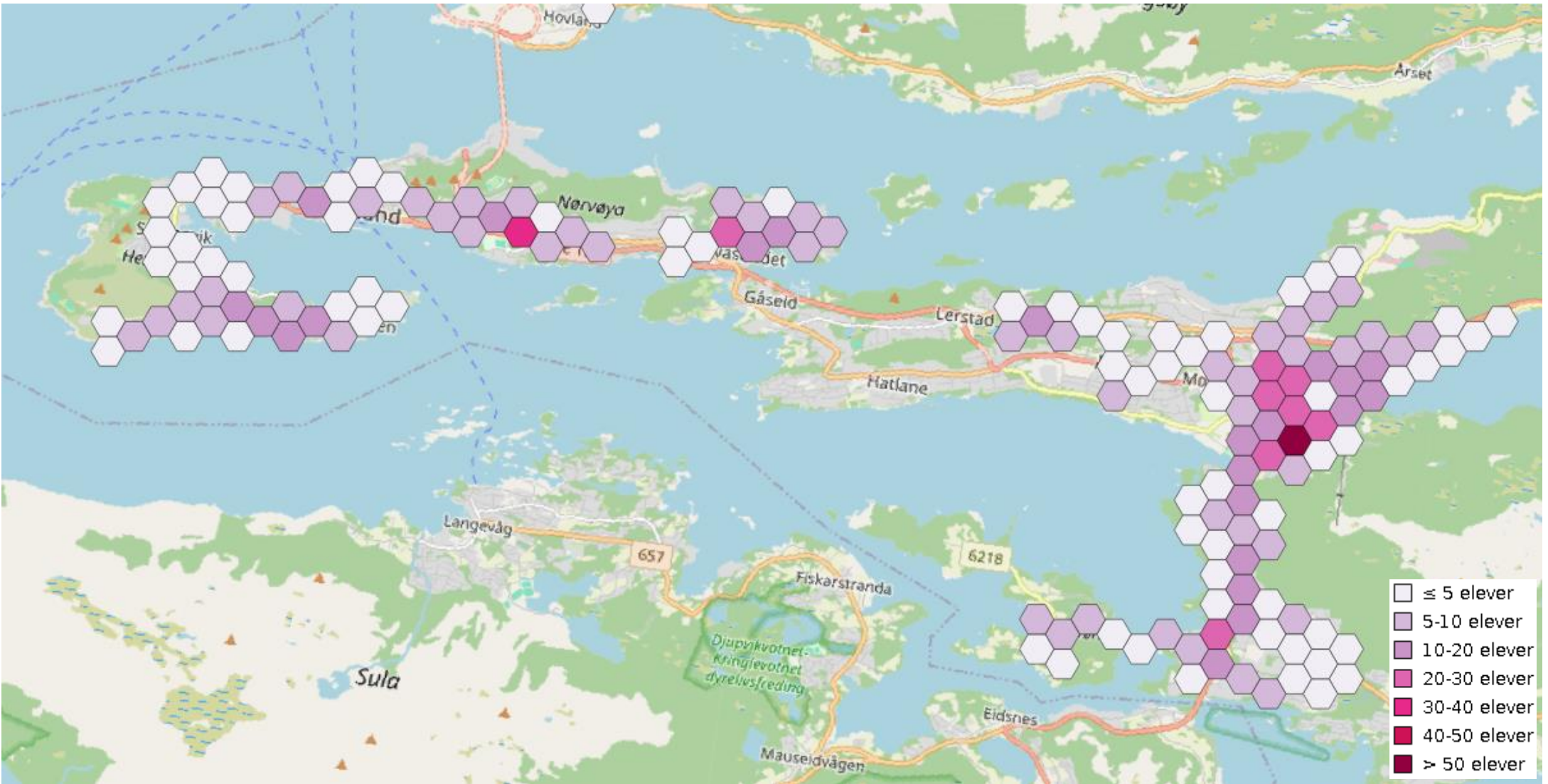
Aggregering

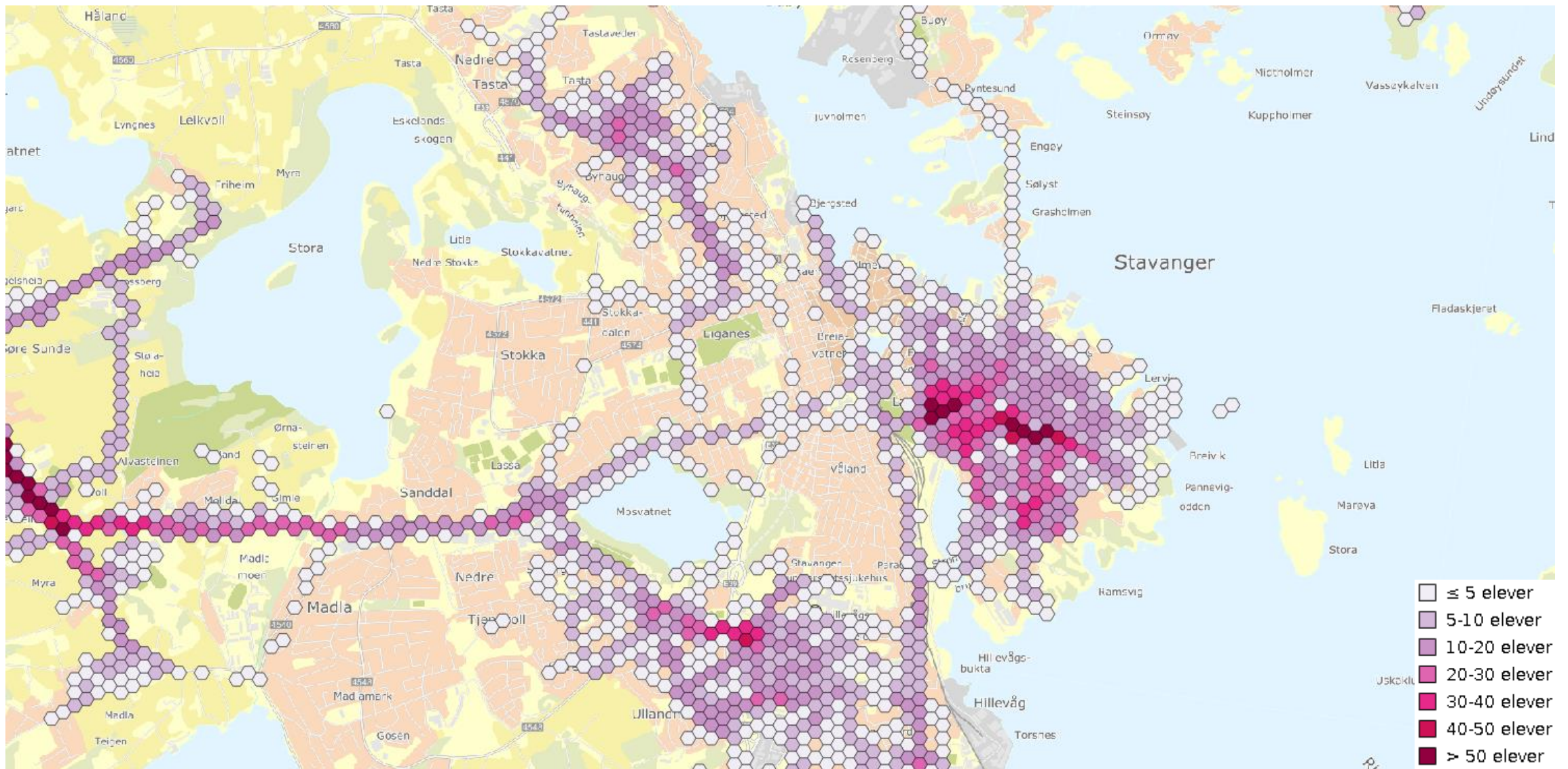
Hexagongrid - fra linje til grid

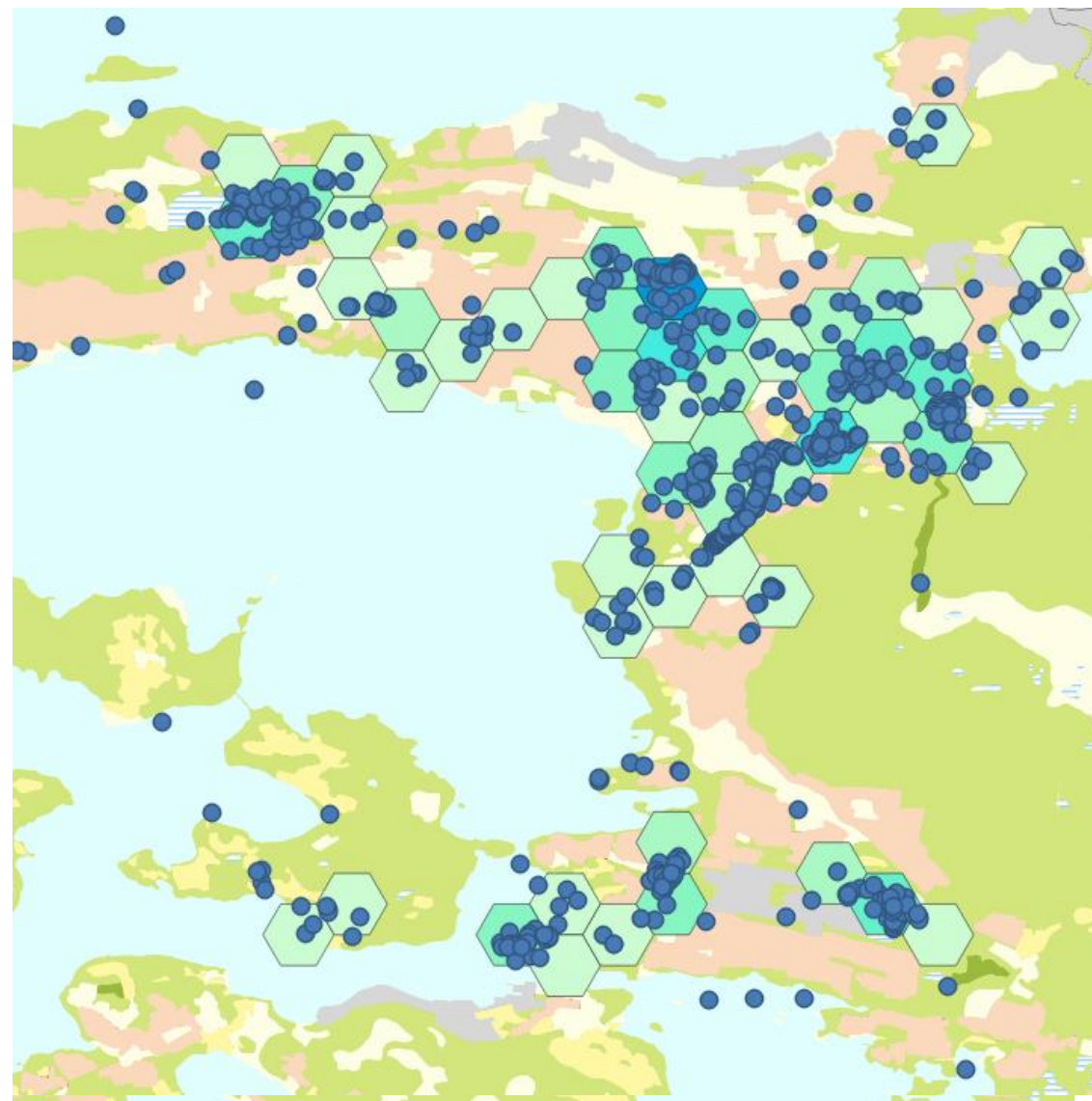
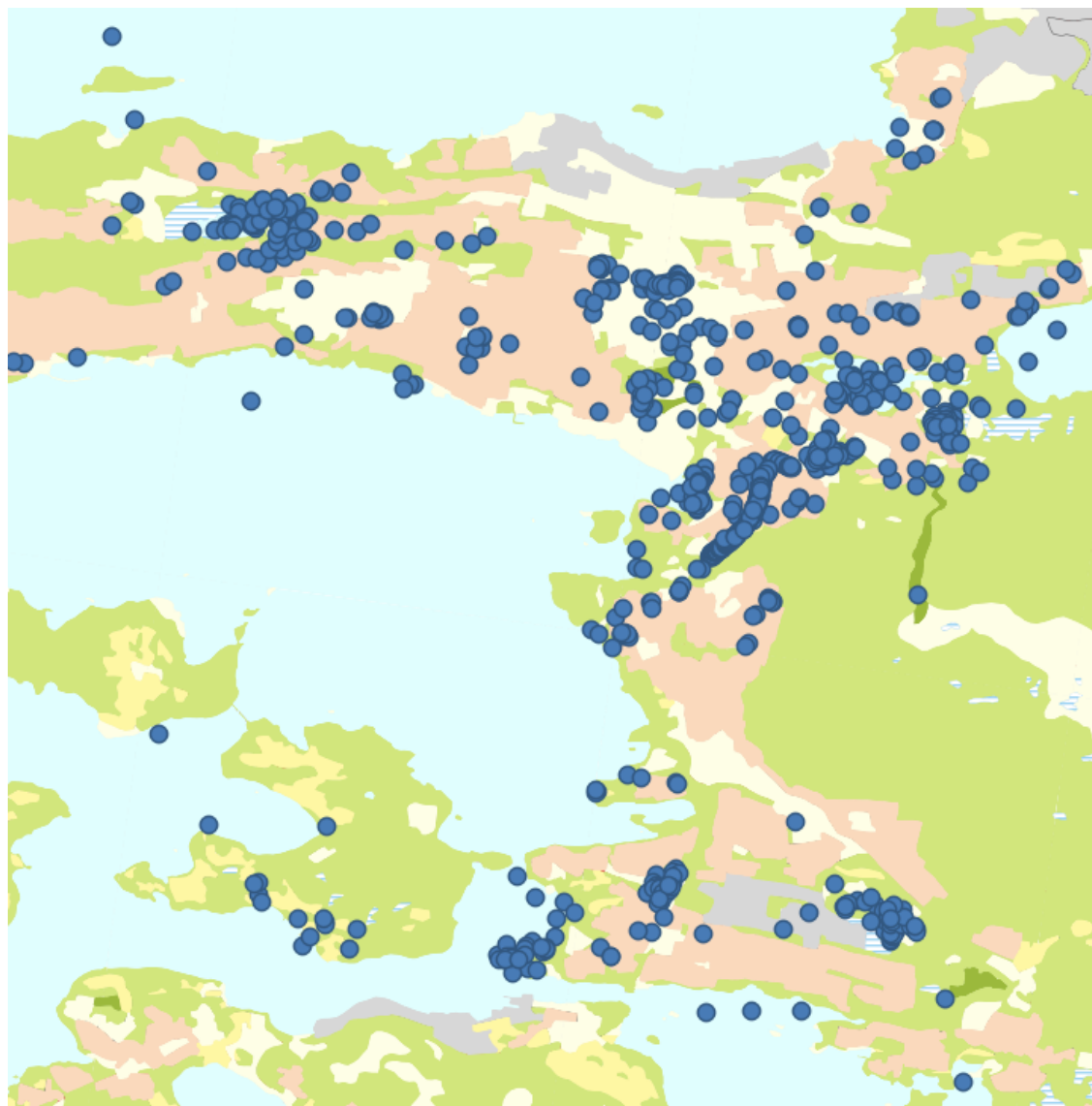
Hexagongrid - fra linje til grid

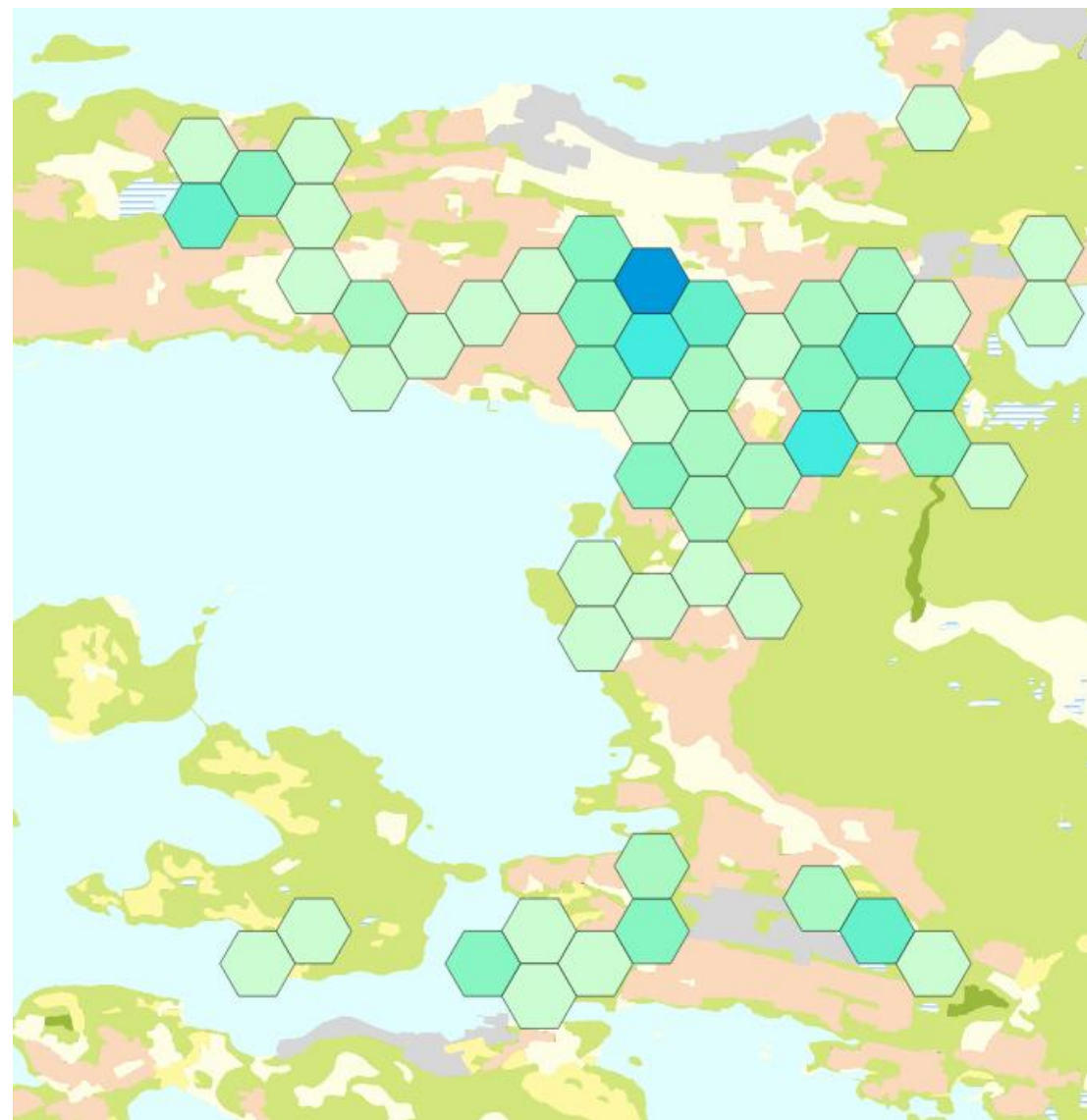
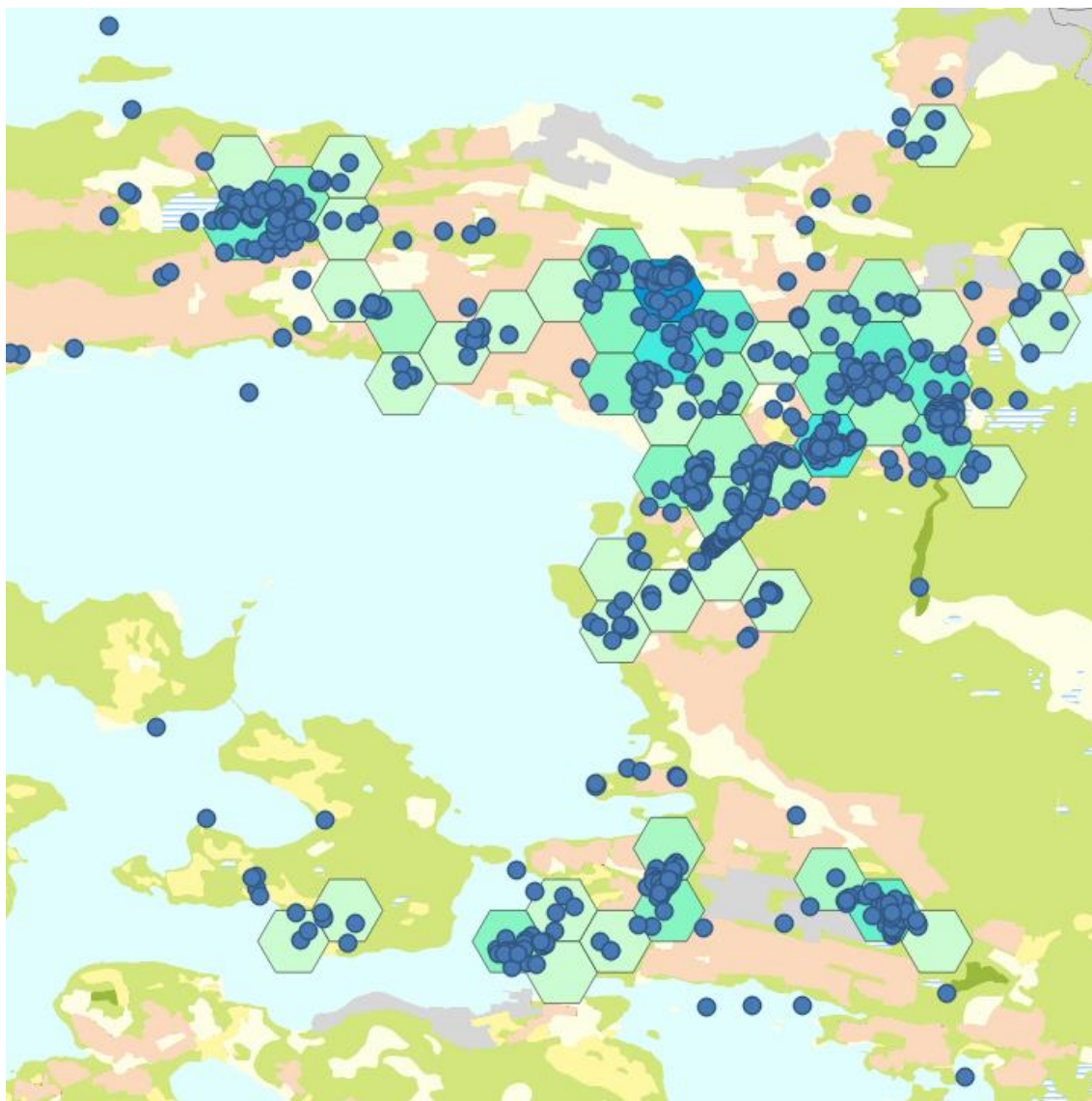
Hexagongrid - fra linje til grid

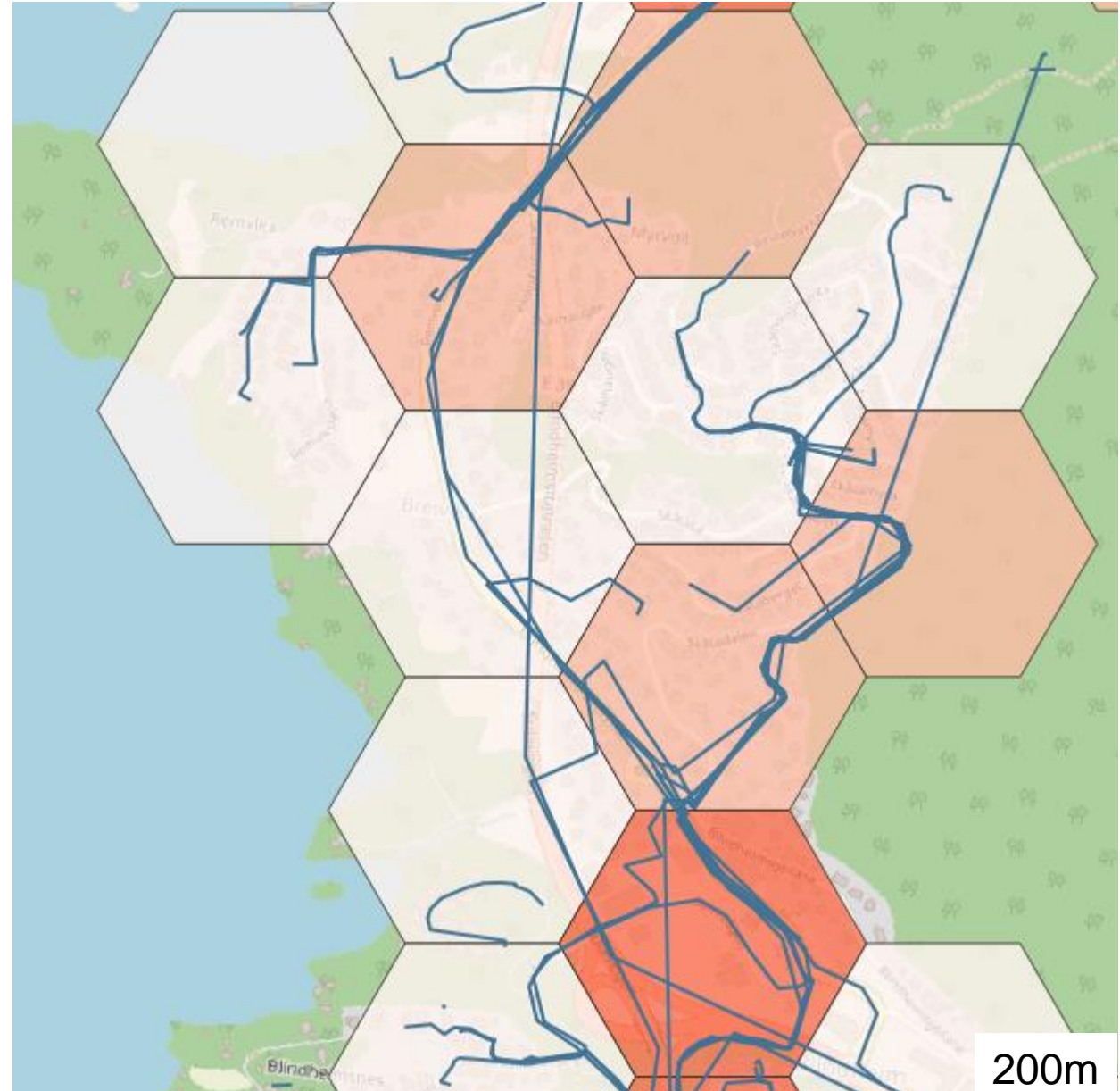
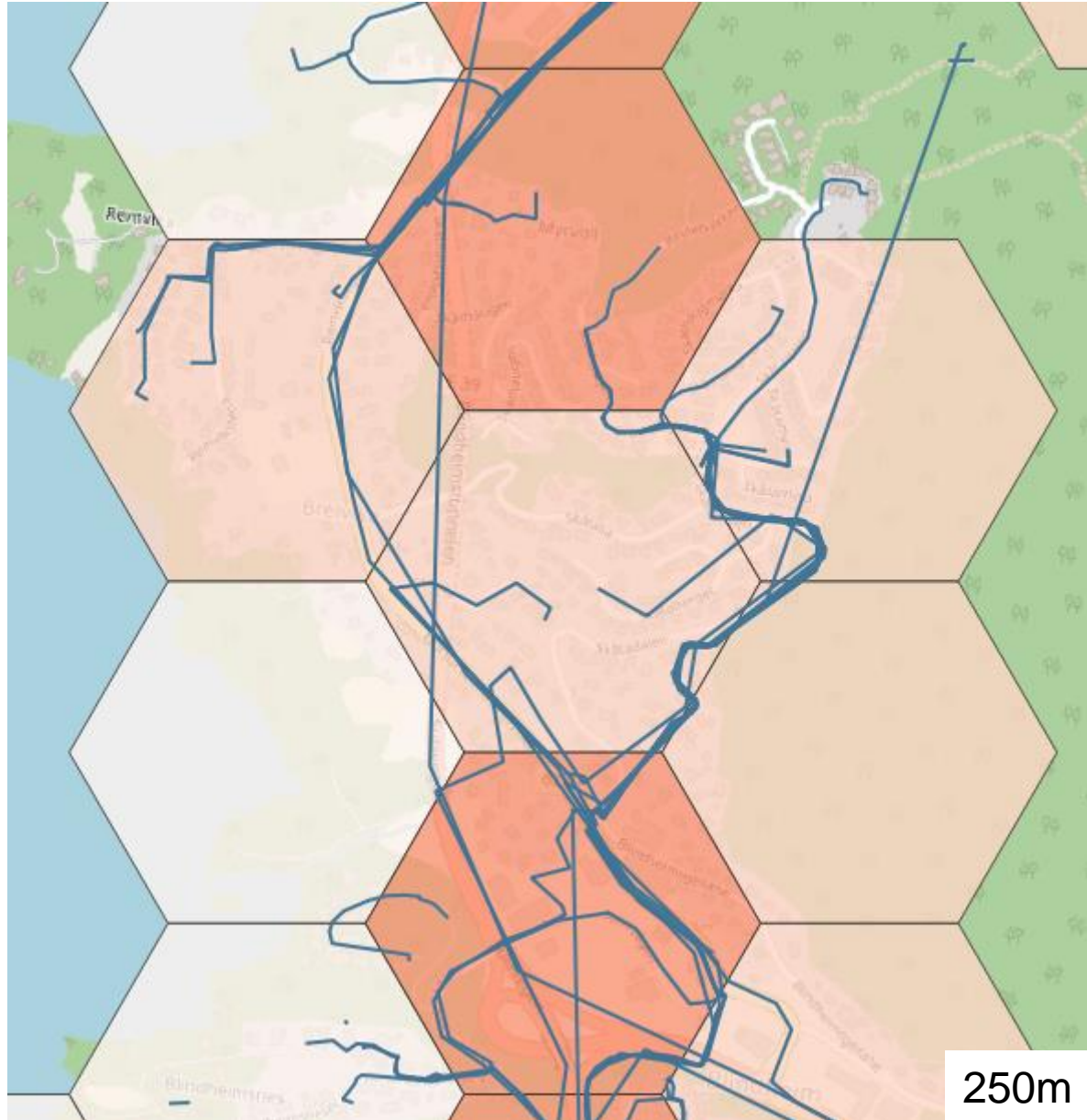
Hexagongrid - fra punkt til grid

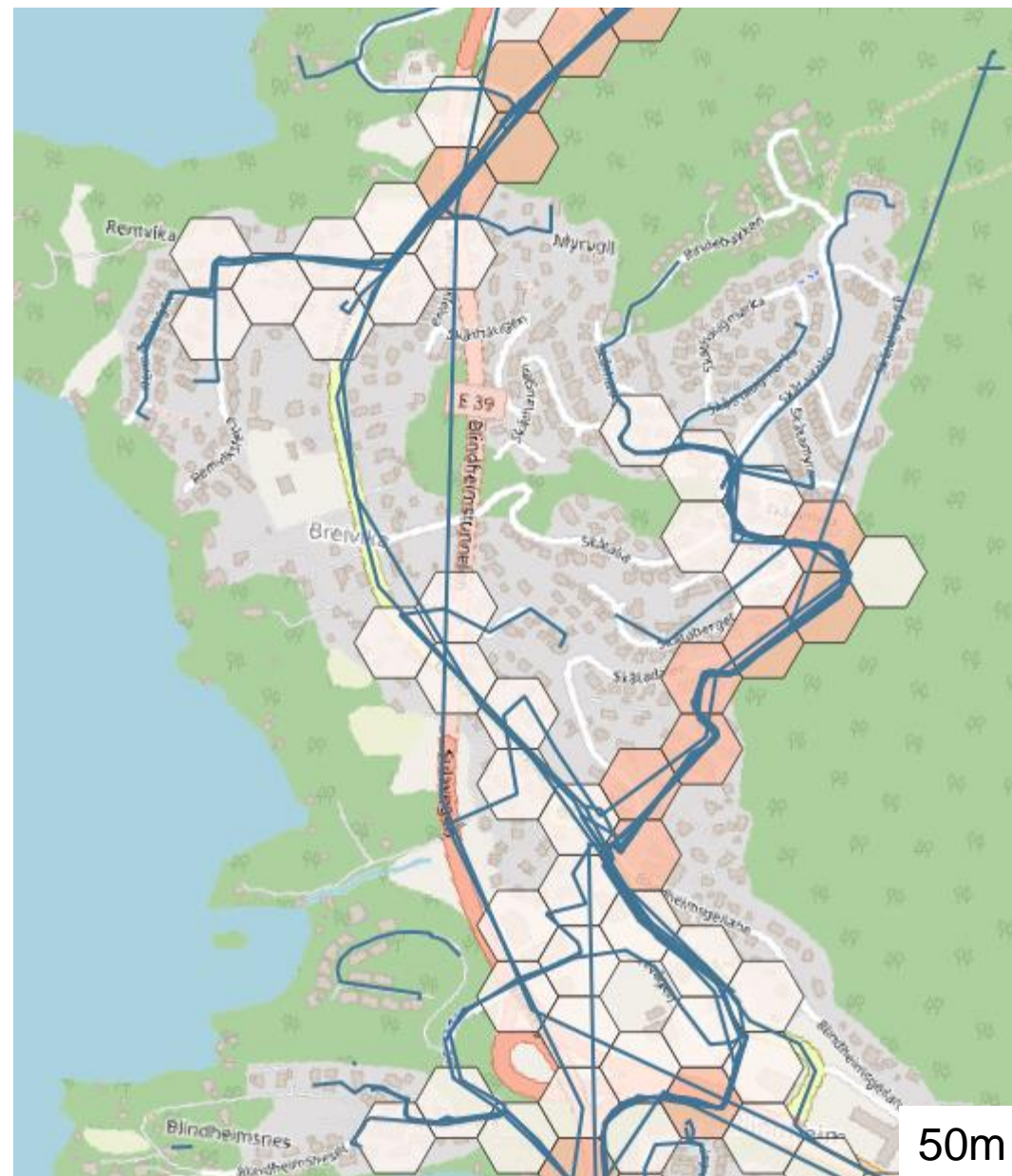
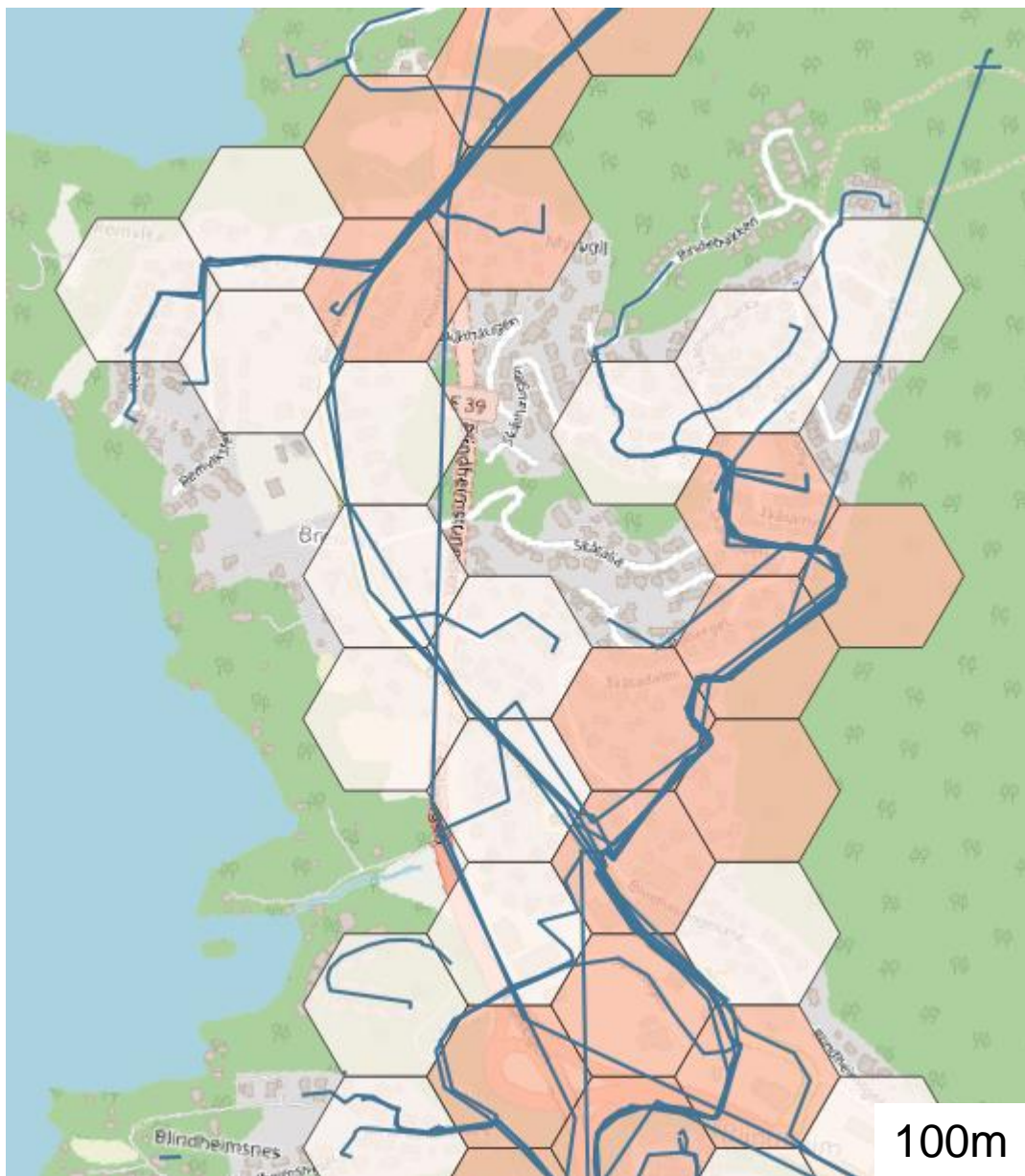
Hexagongrid - fra punkt til grid

Hexagongrid - ulik rutestørrelse

Hexagongrid -ulik rutestørrelse

Hvilke egenskaper har vi tatt med i en rute?

- Antall unike elever
- Første og siste årstall for gjennomførte registreringer
- Klasseserier for elevgruppene
- FeatureType:
  - Aktivitet
  - PositivOpplevelse
  - NegativOpplevelse
  - Barneveg

Fritekstkommentarer er **ikke** en del av dette datasettet.

Barnetråkk i Geonorge - alt på et sted

Barnetråkk - fullstendig

Legg til i kart	Åpne nedlastinger	Vis dekningskart	Hjelp	Kontakt dataeier
Vis produktark	Vis produktspesifikasjon	Vis tegneregler	Nettside	Vis produkside
Last ned metadata XML		Rediger metadata		

Type: Datasett

Barnetråkk inneholder data om barna sitt nærmiljø og er registrert av skoleelever. Data omfatter veier barn bruker til skole- og fritidsaktiviteter, samt informasjon om steder barn bruker til fritidsaktiviteter. Det registreres også steder barn liker eller misliker. Datasettet gir nyttig informasjon til bruk i kommunal og regional planlegging, statistikk, forskning og utdanning.

Datasett er ikke offentlig. For å laste ned data og for å få tilgang til tjenester må man logge seg inn til UiB sin nettside.

Barnetråkk - aggregert

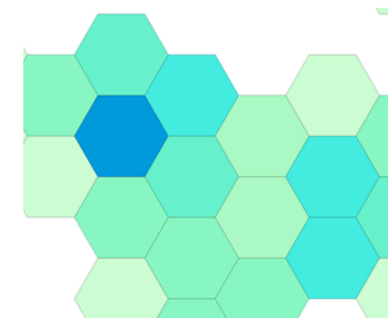
Legg til i kart	Åpne nedlastinger	Vis dekningskart	Hjelp	Kontakt dataeier
Vis produktark	Vis produktspesifikasjon	Vis tegneregler	Nettside	Vis produkside
Last ned metadata XML		Rediger metadata		

Type: Datasett

Barnetråkk inneholder data om barna sitt nærmiljø og er registrert av skoleelever. Data omfatter veier barn bruker til skole- og fritidsaktiviteter, samt informasjon om steder barn bruker til fritidsaktiviteter. Det registreres også steder barn liker eller misliker. Datasettet gir nyttig informasjon til bruk i kommunal og regional planlegging, statistikk, forskning og utdanning.

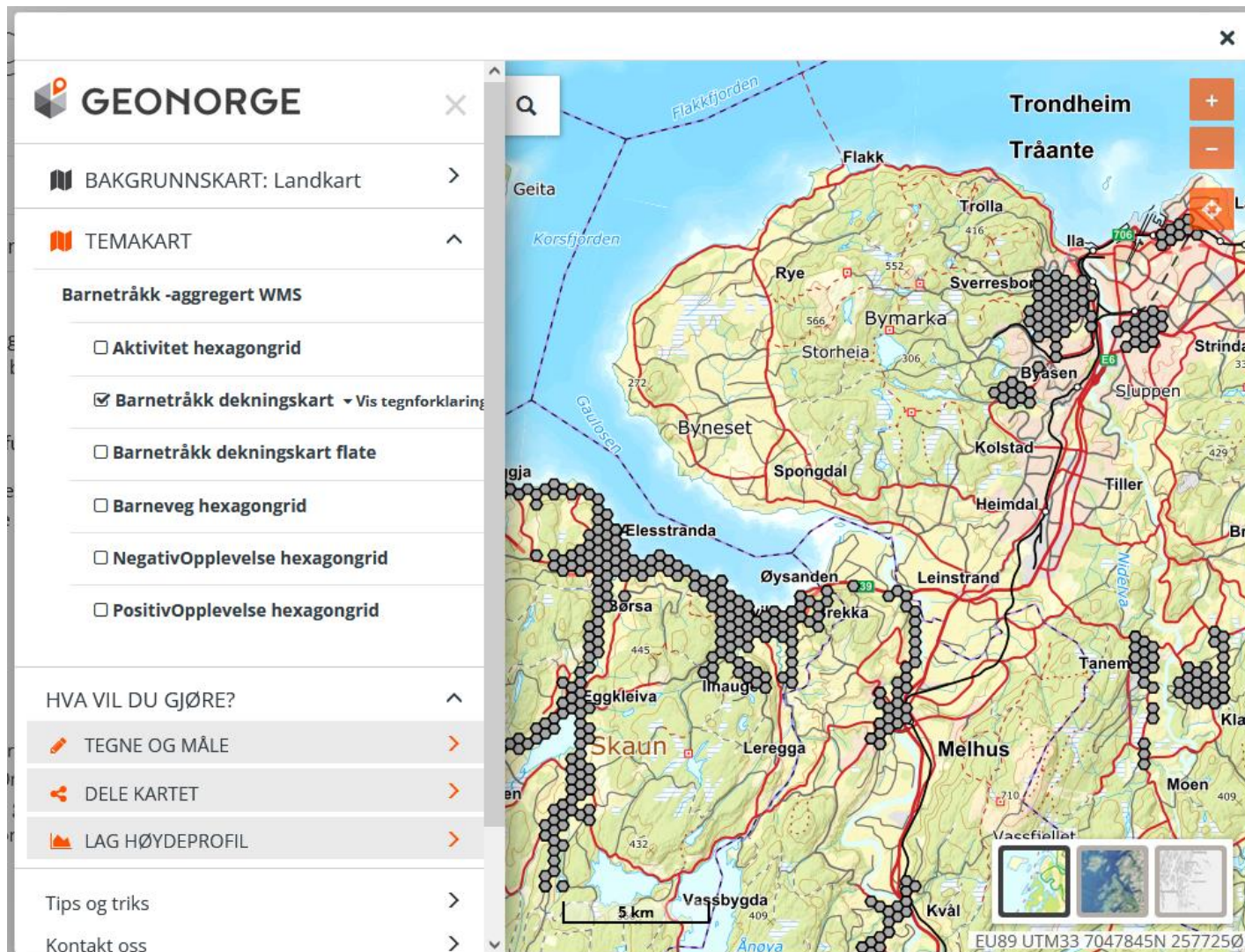
Aggregert datasett er en forenklet versjon av "Barnetråkk - fullstendig" og brukes til representasjon av punkt- og linje data fra fullstendig datasett i heksagongrid.

Datasettet Barnetråkk - aggregert er offentlig tilgjengelig uten behov til innlogging med 200 meter oppløsning, mens fullstendig datasett og aggregert datasett med mindre enn 200 meter oppløsning kun er tilgjengelig for autoriserte og registrerte brukere gjennom innlogging hos UiB.

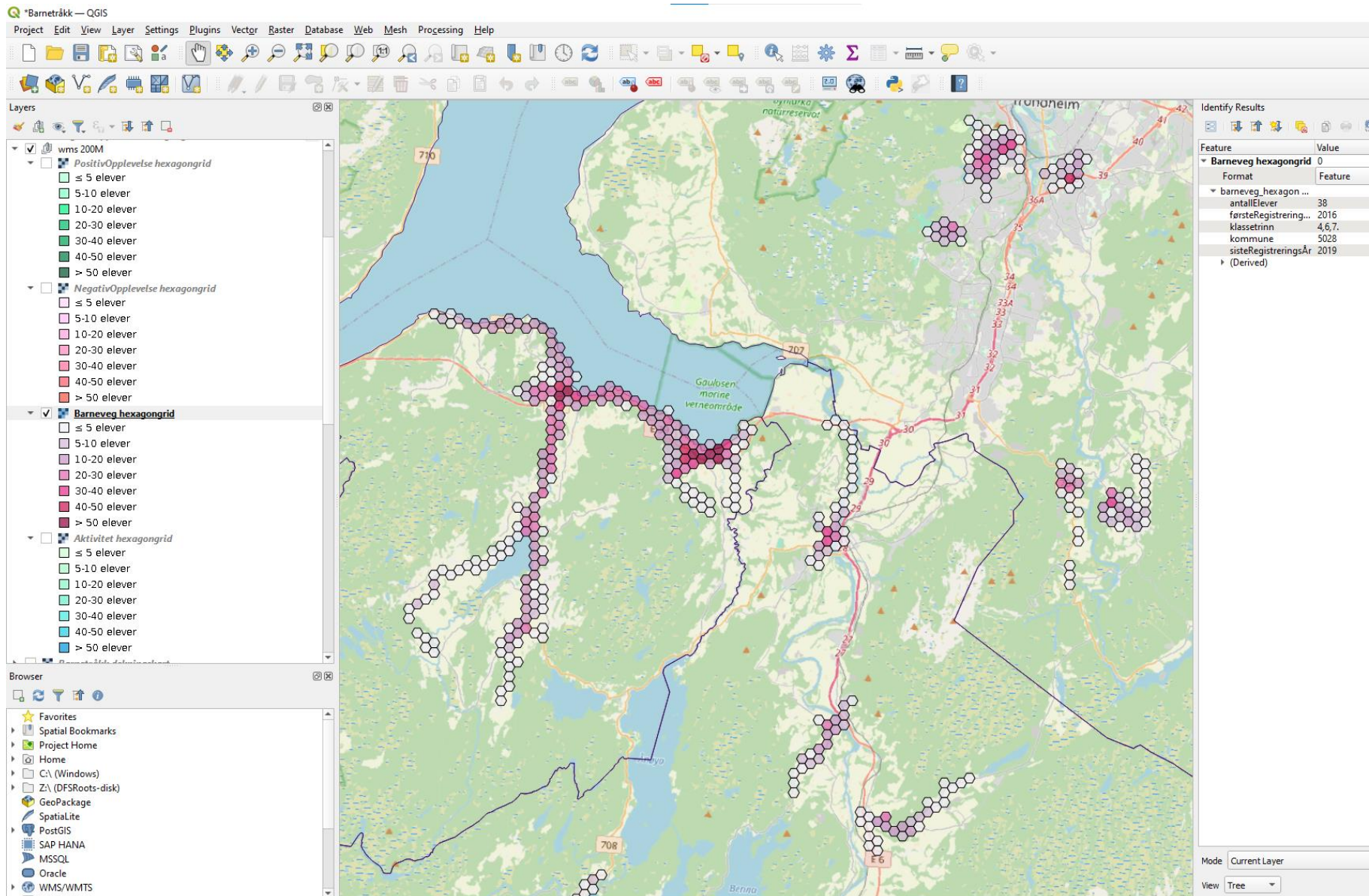
Lenk til: <https://kartkatalog.geonorge.no/>

Barnetråkk i deres område

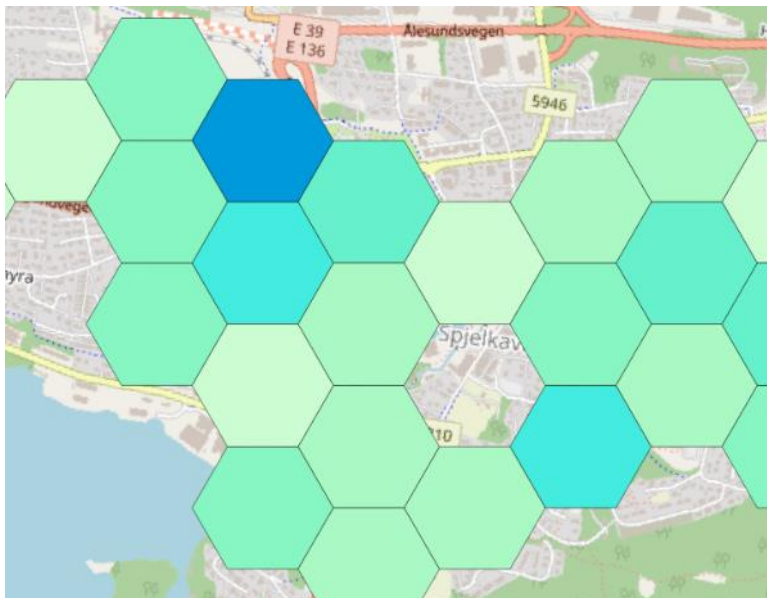

Geonorge dekningskart

Barnetråkk i deres område

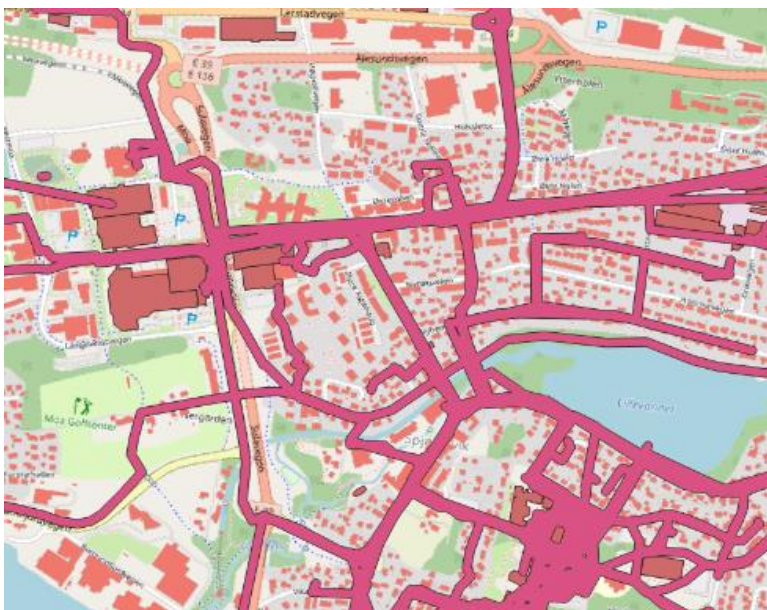
Barnetråkk i GIS - Symbologi og tegneregler

Digitale tegneregler

Aktivitet hexagongrid

- ✓ ≤ 5 elever
- ✓ 5-10 elever
- ✓ 10-20 elever
- ✓ 20-30 elever
- ✓ 30-40 elever
- ✓ 40-50 elever
- ✓ > 50 elever

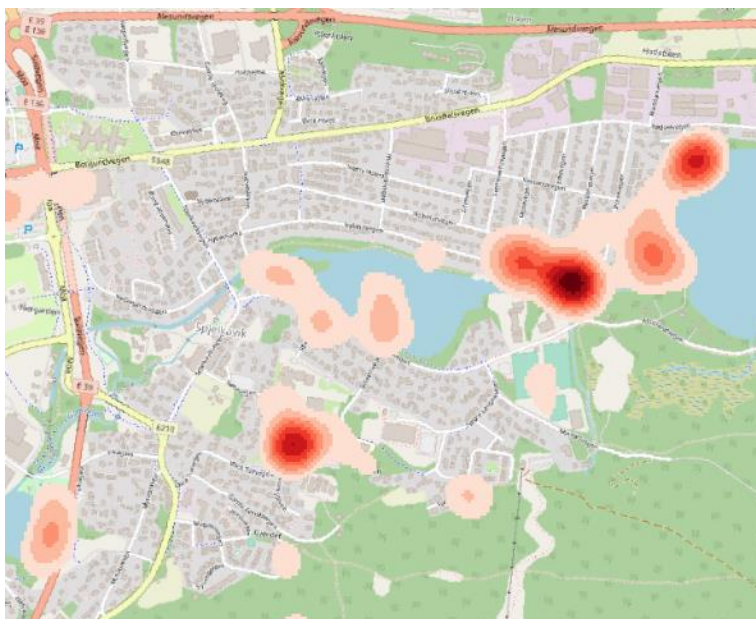

Kategorisert

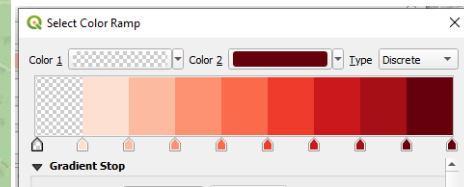

Digitale tegneregler

- ✓ Positiv opplevelse - fin bygning
- ✓ Positiv opplevelse - fin bygn
- ✓ Positiv opplevelse - fin skog
- ✓ Positiv opplevelse - fin utsikt
- ✓ Positiv opplevelse - fint sted
- ✓ Positiv opplevelse - liker
- ✓ Positiv opplevelse - ønske

Heat map

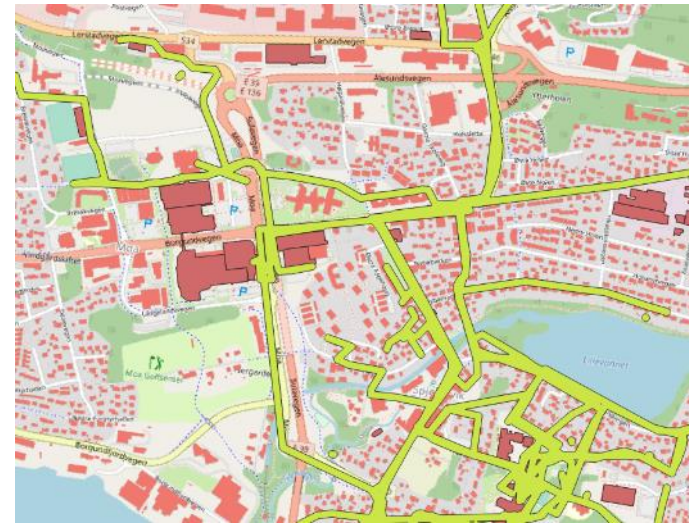

Barnetråkk i GIS - muligheter for framstilling

Buffer objekter og dissolve resultatet - med eller uten hensyn til egenskaper

**Alle typer
aktivitet**

Fritidsvei

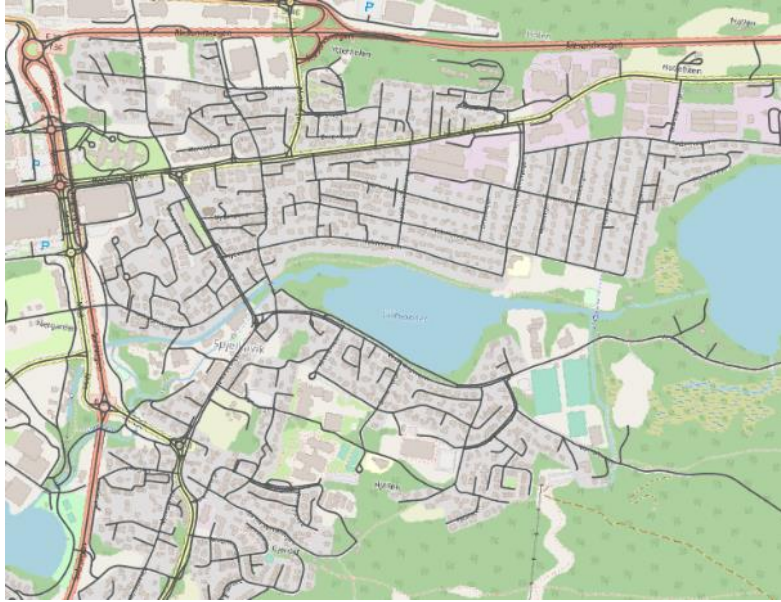

**Aktiviteter
etter kategori**

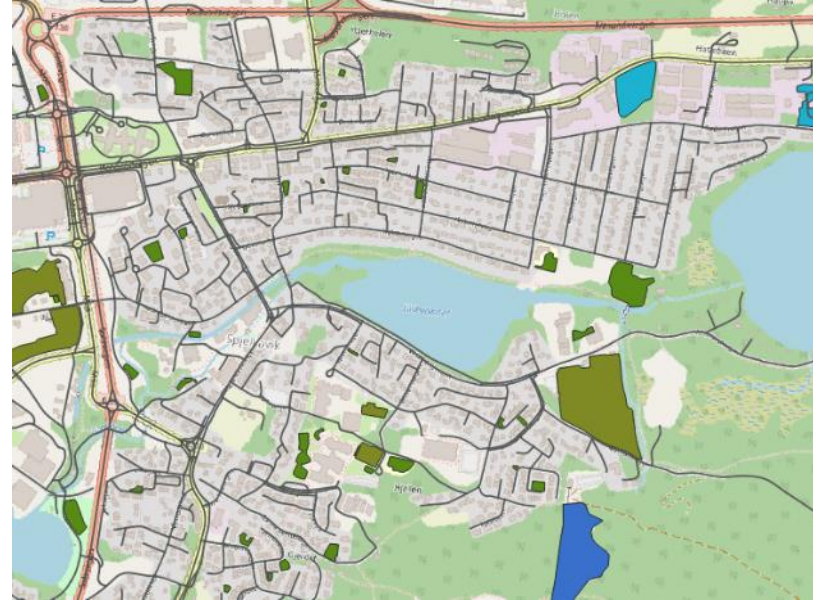

Skolevei

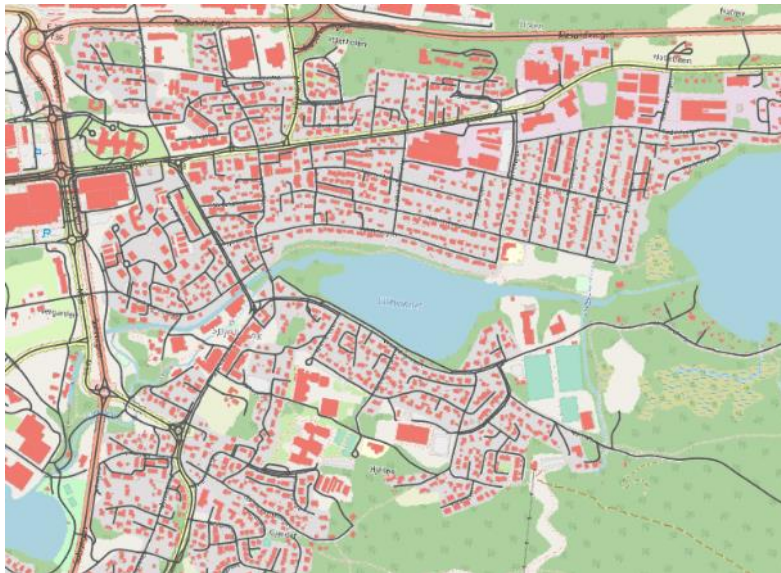
Barnetråkk i GIS - eksterne data

Elveg

FKB Arealbruk

FKB Bygg

Plan

Barnetråkk - enkle og raske analyser

Bygg_typ	NUMPOINTS
Skole	12
Skole	8
Kjøpesenter, varehus	7
Skole	7
Skole	5
Skole	3
Kjøpesenter, varehus	3
Kjøpesenter, varehus	3
Kjøpesenter, varehus	3
Idrett	2
Skole	2
Kjøpesenter, varehus	2

**Punkter innenfor
polygoner**

Eksempel:

Hvor mange registreringer
av typen finBygning,
fintSted og liker, ligger
innenfor en bygning?

Barnetråkk - barn og trafikk

negativOpplevelse — sql_statement — Features Total: 628, Filtered: 628, Selected: 337

	gml_id	pid	negativopplevelse	last_modified
1	sql_statement.0	45867e09-a628-...	trafikk	2021-06-14
2	sql_statement.1	2dae0839-6f96-...	vilEndre	2021-06-14
3	sql_statement.2	8146235d-9514-...	mørkt	2021-06-14
4	sql_statement.3	d1511be5-6089-...	vilEndre	2021-06-14
5	sql_statement.4	5b8c3c1c-2075-...	trafikk	2021-06-14
6	sql_statement.5	7aba714a-f589-...	støy	2021-06-14
7	sql_statement.6	7484f6e9-5973-...	søppel	2021-06-14
8	sql_statement.7	5a7480c0-1b36-...	trafikk	2021-06-14
9	sql_statement.8	dd64d5af-0a10-...	trafikk	2021-06-14
10	sql_statement.9	6d659762-b1a6-...	støy	2021-06-14
11	sql_statement.10	81caec86-40a4-...	søppel	2021-06-14
12	sql_statement.11	5030fa61-a2d7-...	trafikk	2021-06-14
13	sql_statement.12	b16b8cc4-dcae-...	trafikk	2021-06-14
14	sql_statement.13	51c5ee43-1b6a-...	mørkt	2021-06-14
15	sql_statement.14	c1dec2d7-dbff-...	vilEndre	2021-06-14
16	sql_statement.15	a21917f5-8a18-...	søppel	2021-06-14

Select by Location

Parameters Log

Select features from

negativOpplevelse — sql_...

Where the features (geometric predicat

intersect touch

contain overlap

disjoint are within

equal cross

By comparing to the features from

1507_alesu

Selected features only

Modify current selection by

creating new selection

0%

Run as Batch Process...

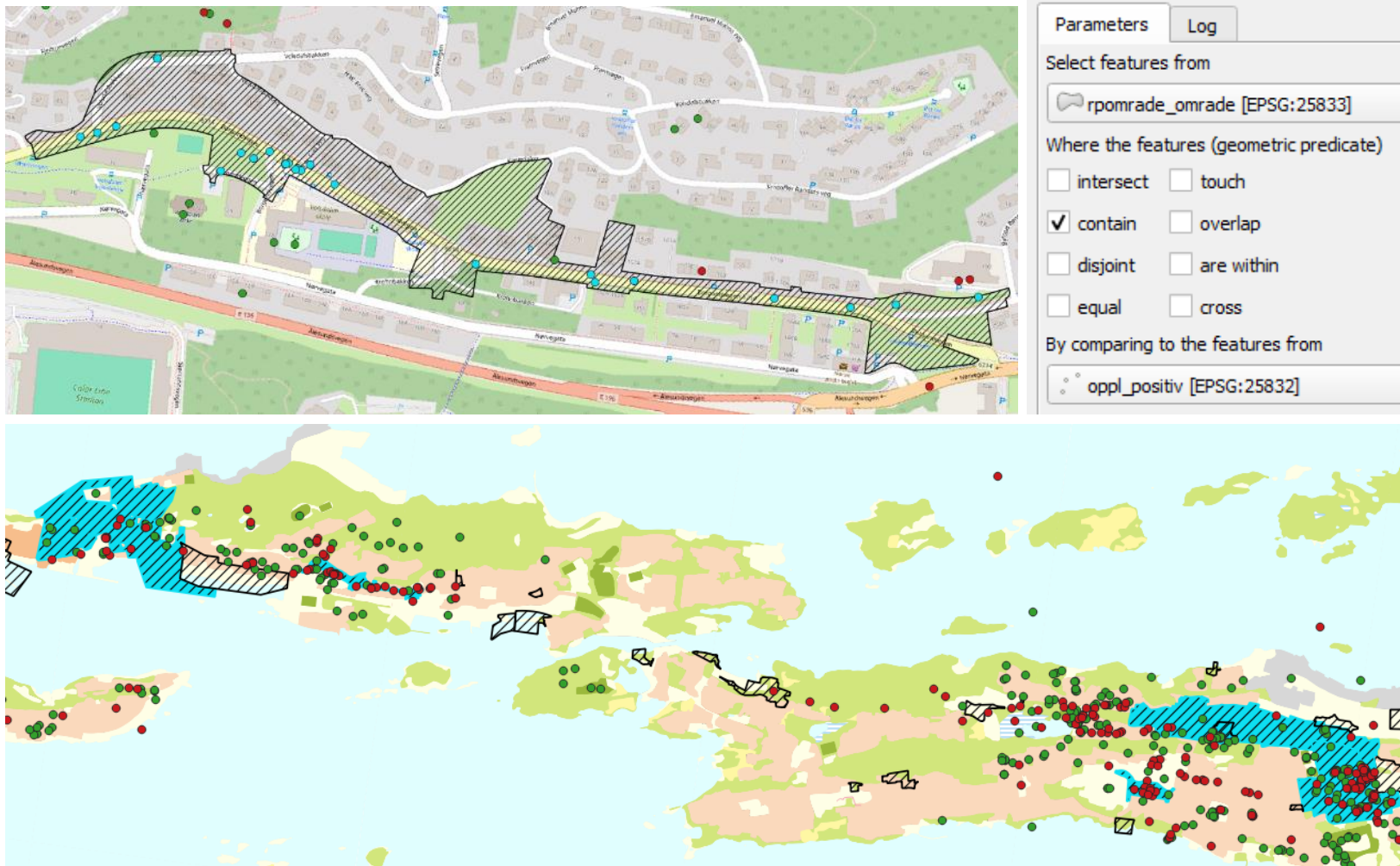
Select by Location

Eksempel:

negative opplevelser som er tilknyttet vei - utvalg av alle punkter som ligger innenfor område av 6m av senterlinje vei – alternativt bruk Vector selection tool – Select/Extract within distance

Barnetråkk - reguleringsplaner

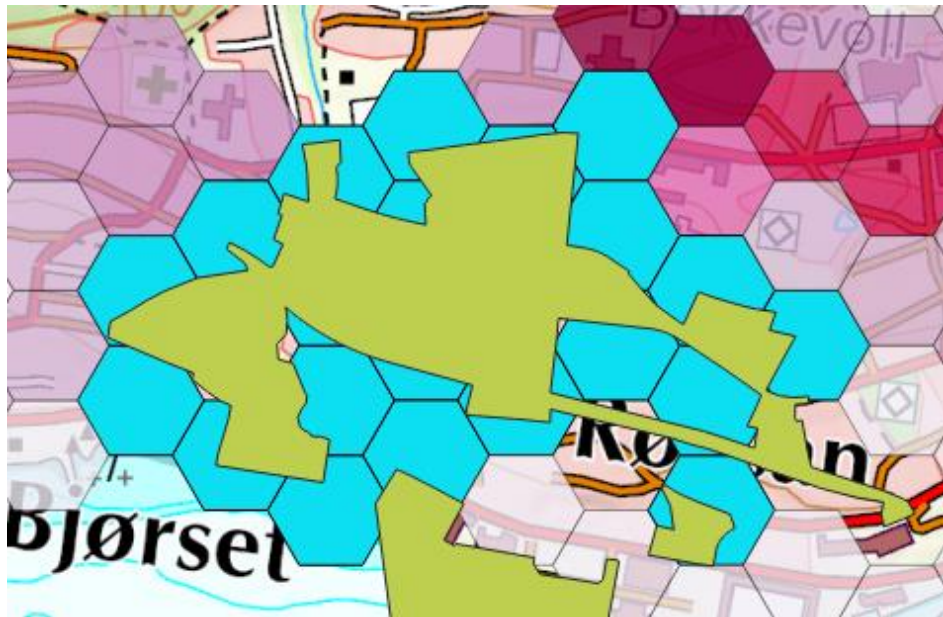
Select by Location

Eksempel:

Tilbakemeldinger for konkrete planer, eller i hvilke planforslag ligger innspillene fra Barna – “ønske” og “vil endre”

Barnetråkk - områdeplanlegging

1. Finne alle relevante heksagonruter i planområdet.

2. Hvor mye data finnes?

Statistics

Barneveg hexagongrid

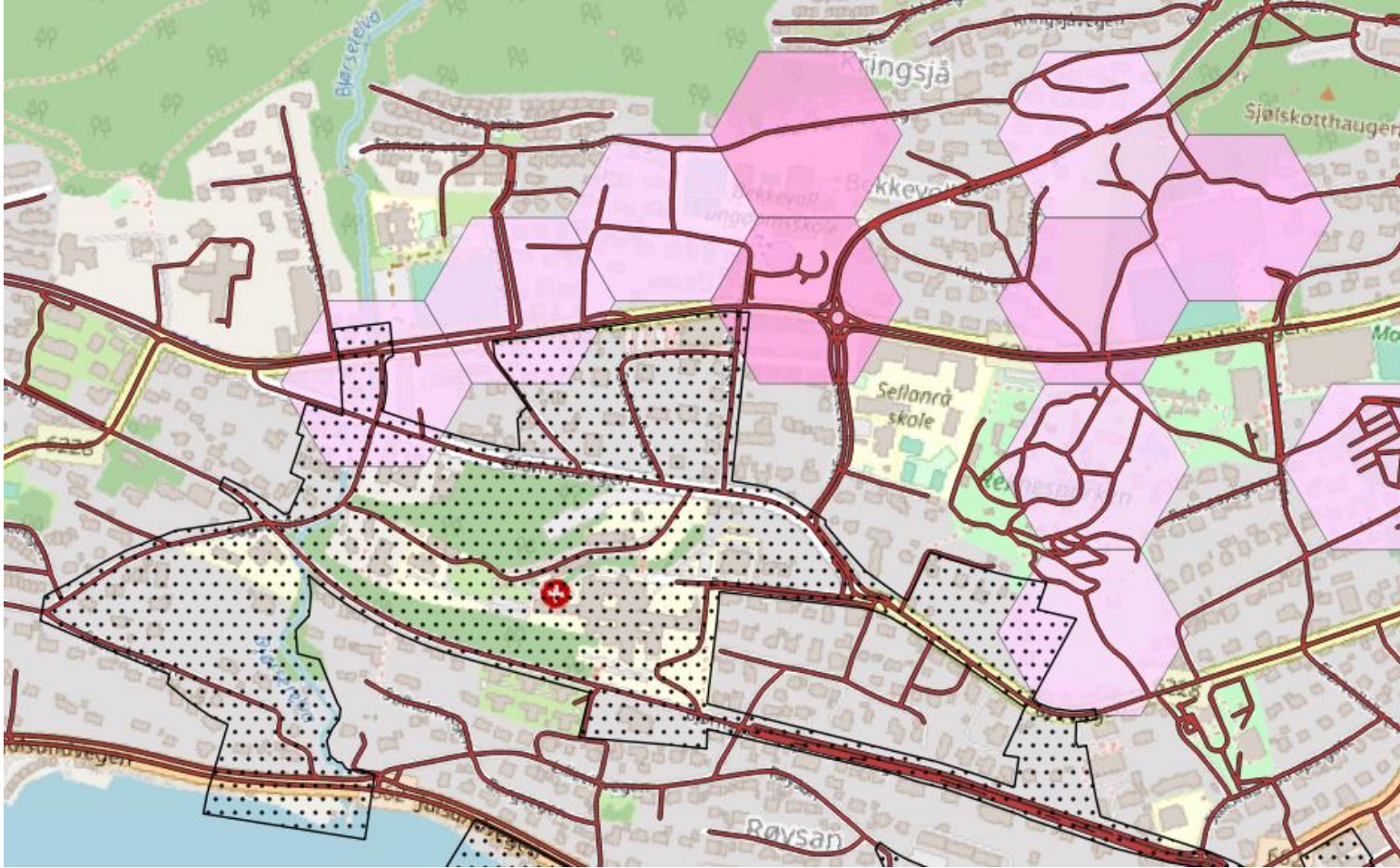
123 antallElever

Statistic	Value
Count	21
Sum	222

3. Hvilke utfordringer traff barna på?

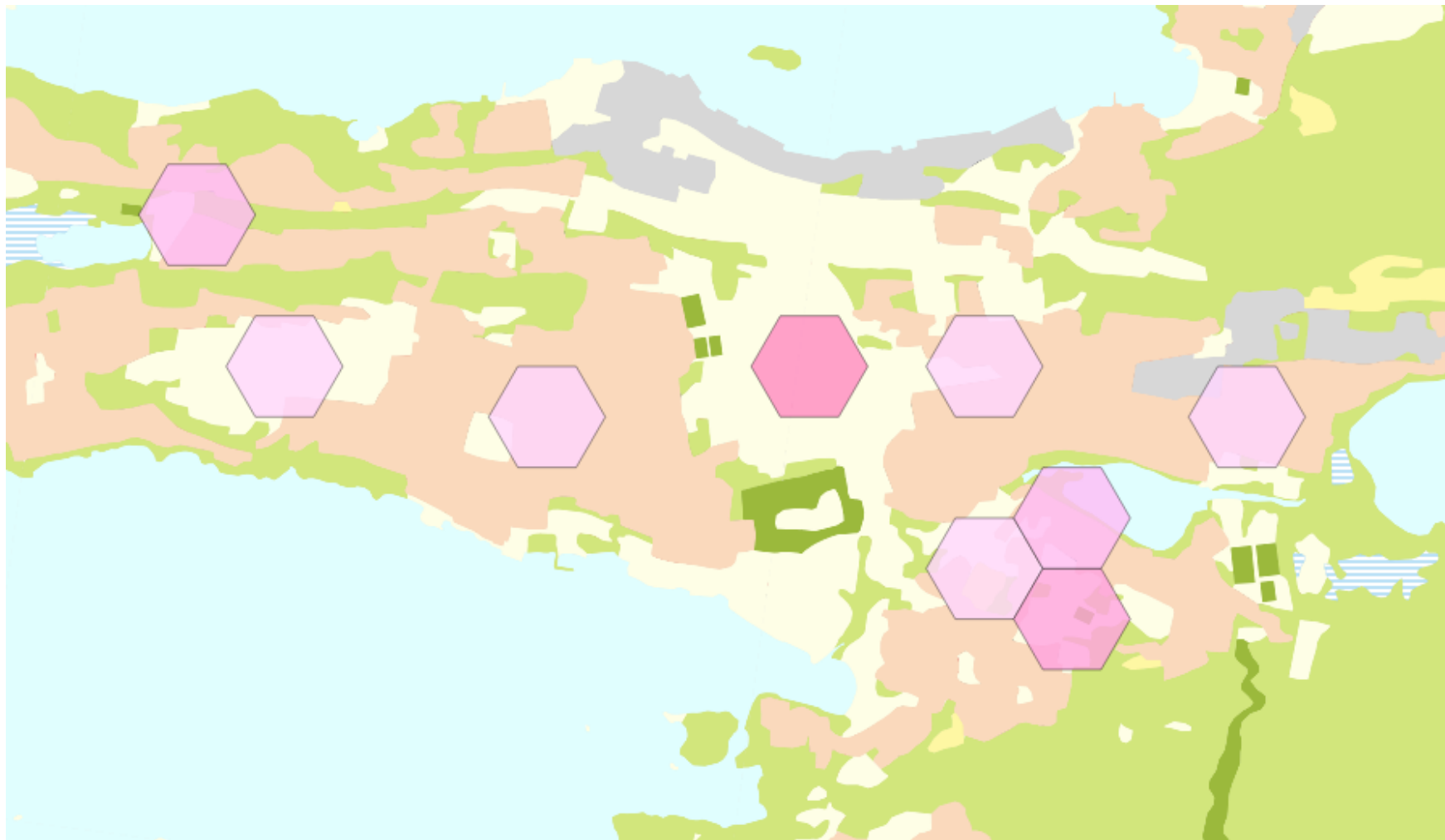
antallElever	negativOpplevelse
5	misliker,mørkt,søppel,utrygg
5	mørkt,søppel,utrygg
5	misliker,trafikk,utrygg
12	misliker,mørkt,støy,søppel,trafikk,utrygg,vilEndre
16	misliker,mørkt,støy,søppel,trafikk,utrygg,vilEndre
5	støy,søppel
9	misliker,støy,trafikk,utrygg,vilEndre
7	trafikk
5	mørkt,støy,søppel,utrygg,vilEndre
5	mørkt,søppel,trafikk,utrygg
5	mørkt,søppel

Barnetråkk - sikkerhet

1. Finne alle heksagonruter der barn følte seg utrygge
2. Legg til andre relevante datasett som vei og gatebelysning
3. Sjekk om barna også gir andre opplysninger som kan tilføre mer informasjon, f.eks. «mørkt»

Barnetråkk - sikkerhet

1. Tilbakemelding «mørkt

Barnetråkk - sikkerhet

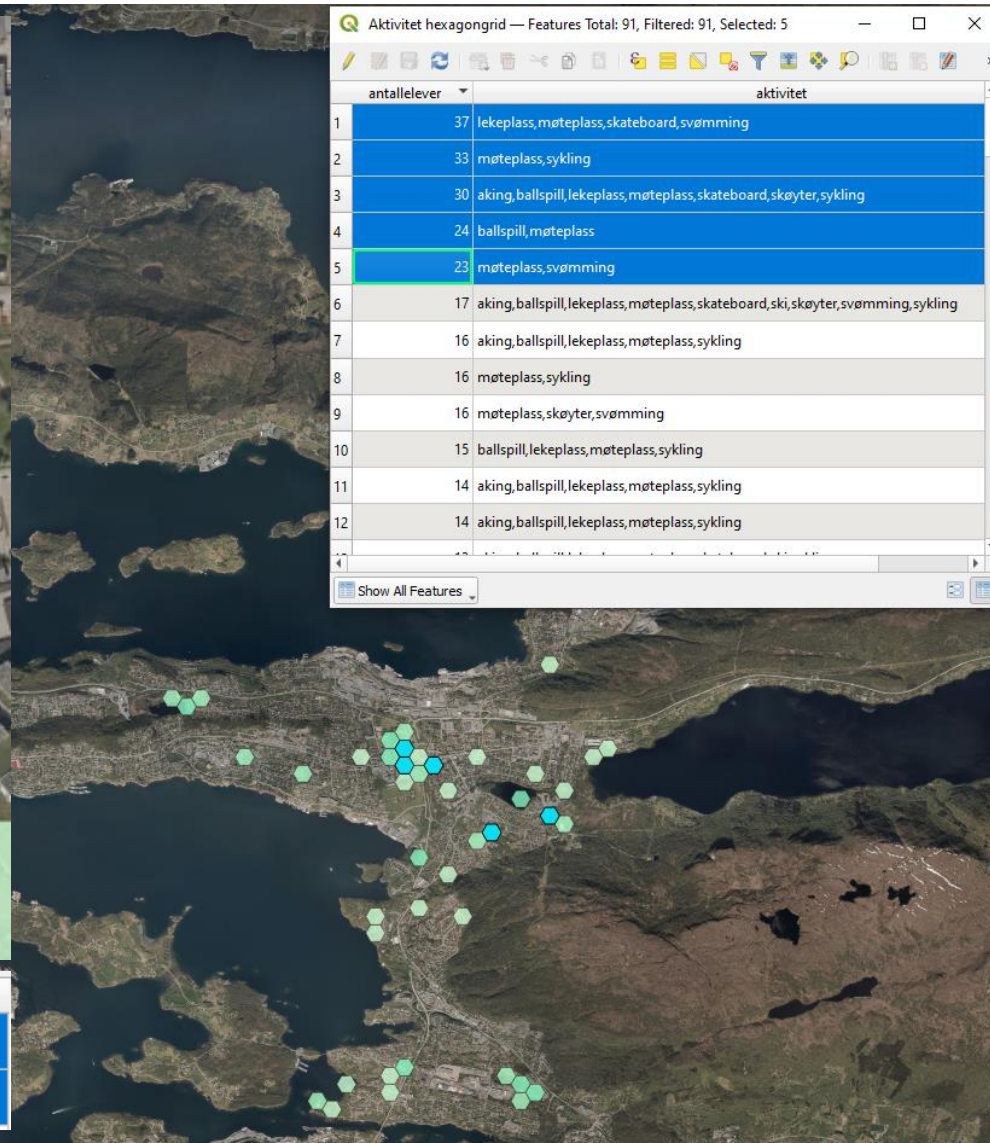
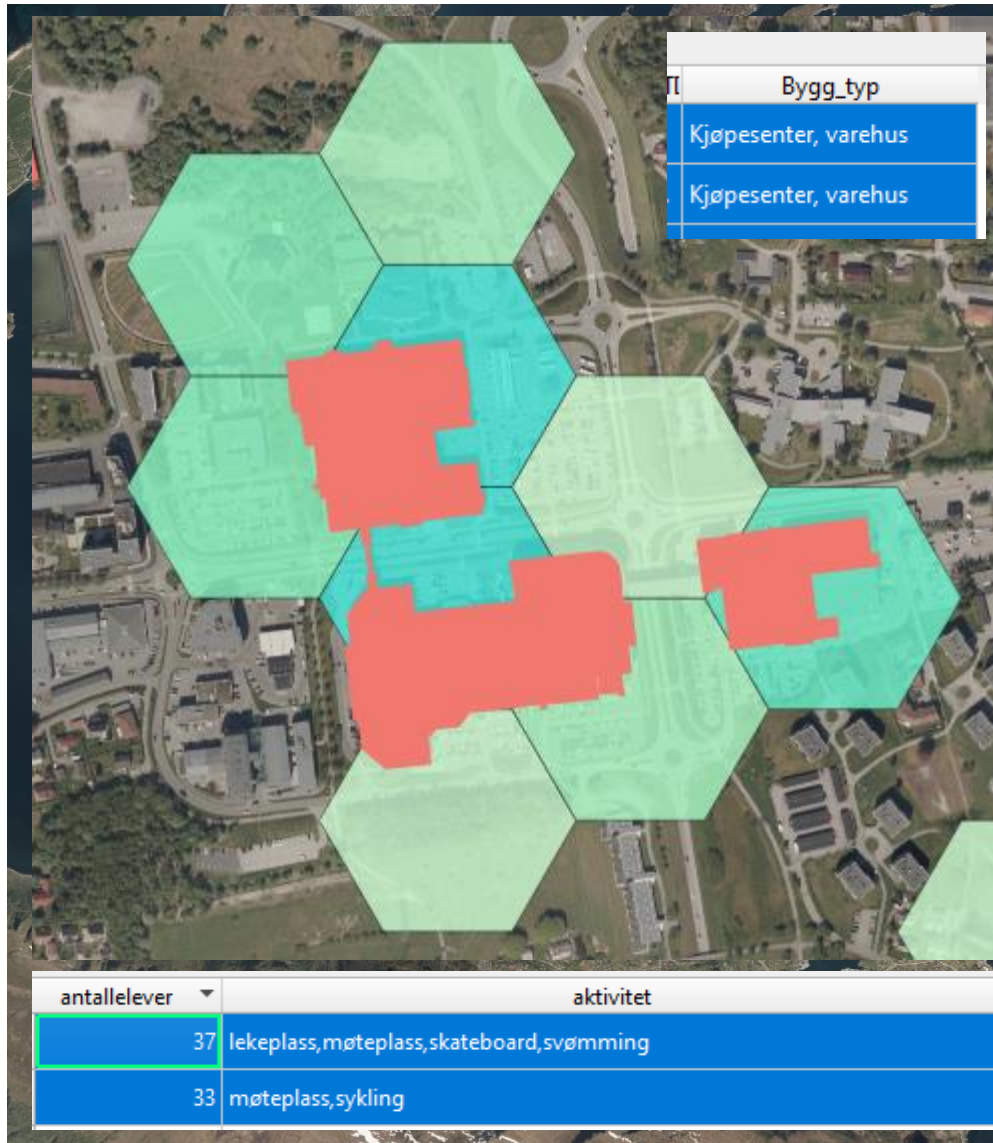

1. Tilbakemelding «mørkt»

2. Datasett om lysarmatur

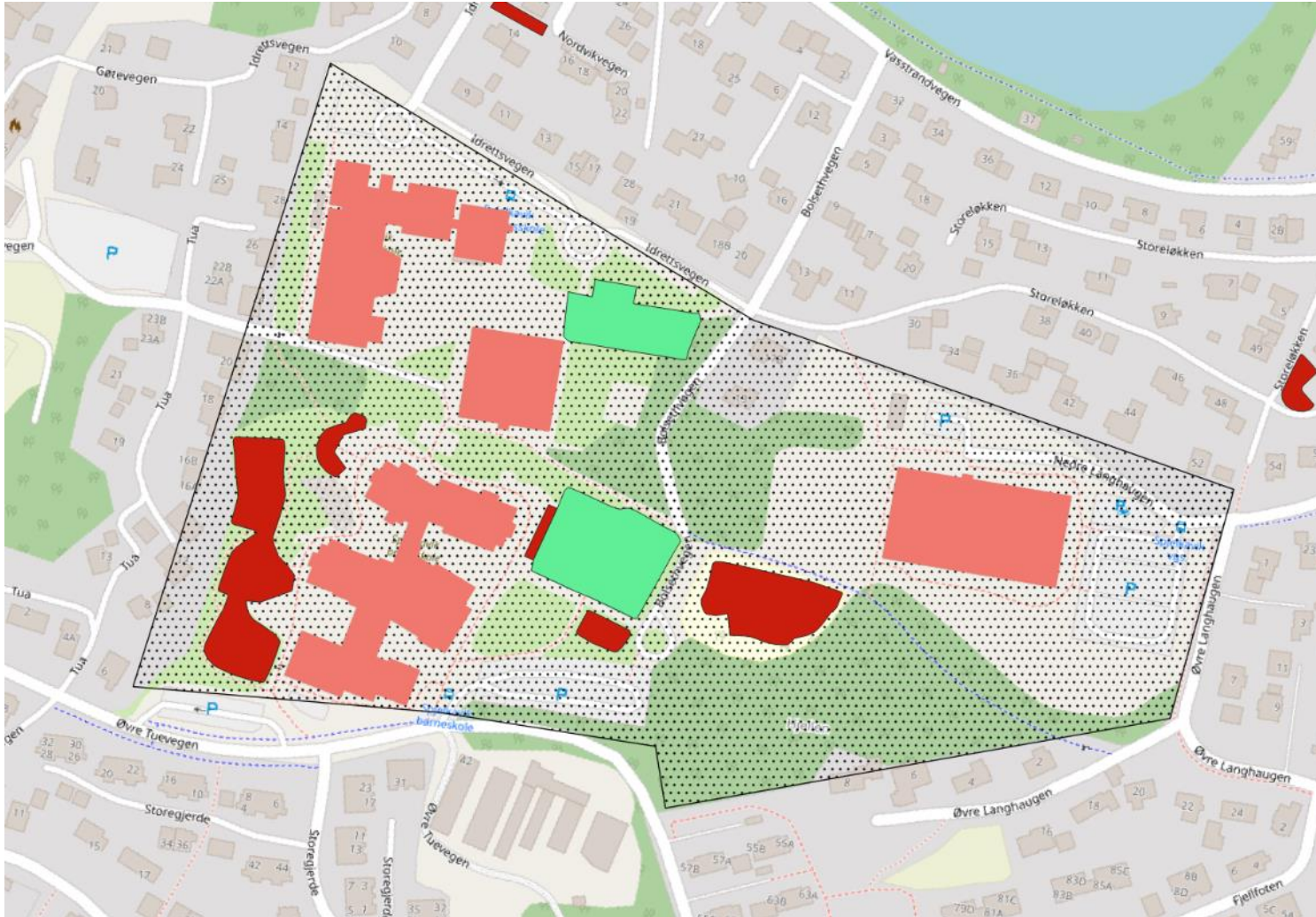
-> Grunnlag for forbedring av lysforhold eller indikasjon om behov for vedlikehold

Barnetråkk - områdebruk

1. Hvor oppholder barn seg?
2. Hva finner vi her?
3. Hvilke aktiviteter skjer?

Barnetråkk aggregert - hjertesoner

1. Definer skolen hjertesone (geografisk sone som skal fungere som en helt eller tilnærmet bilfri sone).

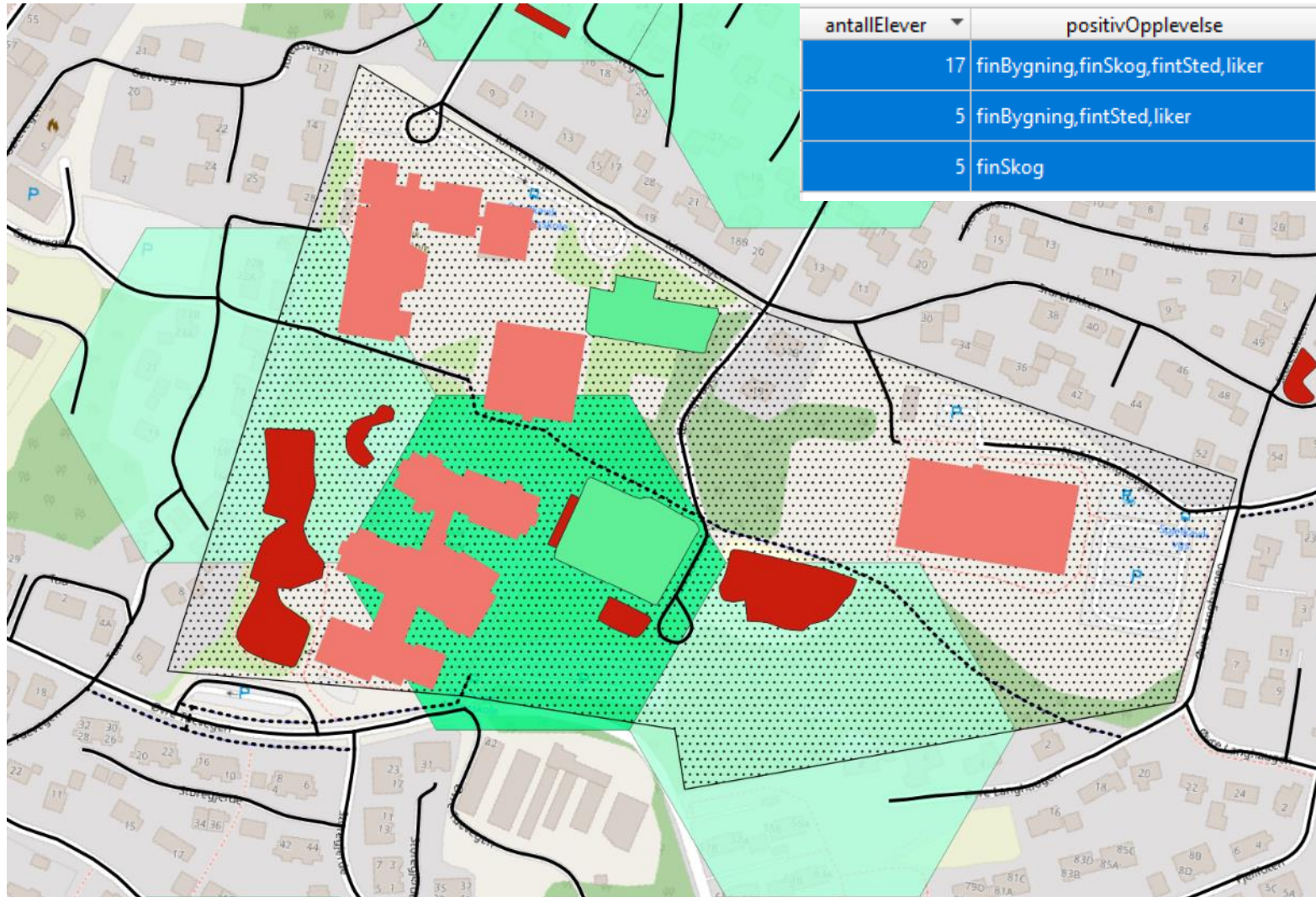
Barnetråkk aggregert - hjertesoner

1. Definer skolen hjertesone (geografisk sone rundt som skal fungere som en helt eller tilnærmet bilfri sone).
2. Hvilke type veier finner vi her?

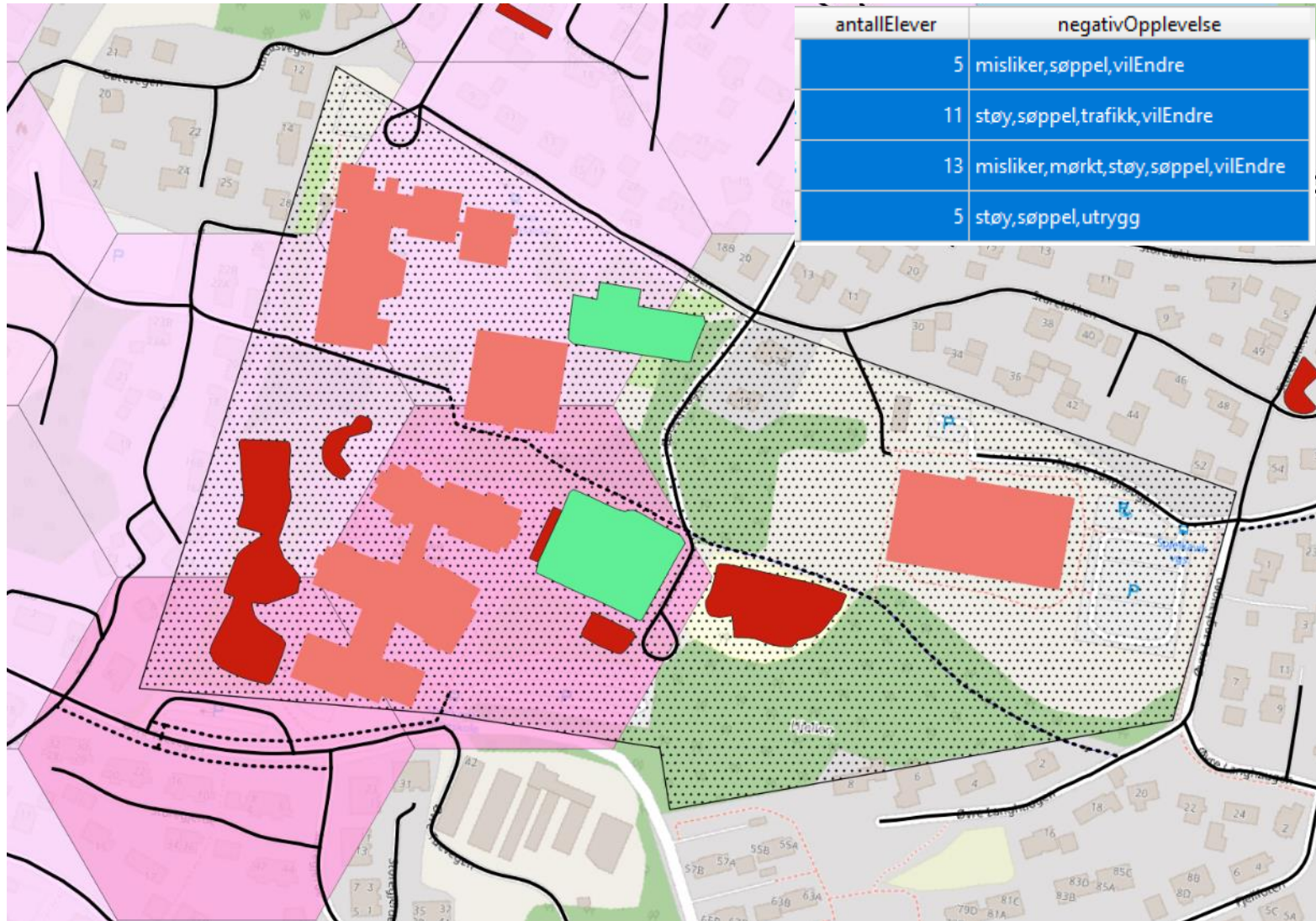

Barnetråkk aggregert - hjertesoner

1. Definer skolen hjertesone (geografisk sone rundt som skal fungere som en helt eller tilnærmet bilfri sone).
2. Hvilke type veier finner vi her?
3. Hvilke positive opplevelser har barn her? -> bevaring

Barnetråkk aggregert - hjertesoner

1. Definer skolen hjertesone (geografisk sone rundt som skal fungere som en helt eller tilnærmet bilfri sone).
2. Hvilke type veier finner vi her?
3. Hvilke positive opplevelser har barn her? -> bevaring
4. Hvilke negativer opplevelser har barn her? -> forbedring

Veien videre

Informasjons- og veiledningsmaterieill

- Barnetråkk – QGIS cookbook og story map
- Dialog med brukere
- Publisere og presentere på samlinger, nyhetsbrev, brukergrupper
- Samle brukerhistorier for begge datasett

Teknisk utvikling

- Innføre kategorier for trafikkfare
- Tilpasning av GUI
- Test bruk av AI for å sammenfatte kommentarer for aggregert datasett

Ressurser

- Nettside: <https://barnetrakk.no>
- Geonorge: <https://kartkatalog.geonorge.no/metadata?text=Barnetråkk>
- QGIS-kokebok: <https://barnetrakk.no/kokebok>
- Story map: [Barnetråkk - en kartfortelling](#)
- Kontakt oss på: post@barnetrakk.no